

Mr. J. Ruginius
19235 Leaveland Ave.
Detroit, Mich. 48219

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Montrealis • 1972. VIII. 23 • Nr. 2009

7722 George Street, La Salle 690, Quebec, Canada • Tel. (514) 366-6220

GUDIJOJOS LIETUVIAI ŠAUKIASI

PAGALBOS

Kai kurie laikraščiai, tame tarpe ir "Draugas" paskelbė žinią apie gautą iš Gudijoje gyvenančių lietuvių laišką, kur jie desperatiškai šaukiasi pagalbos. Iš aeksto apgalvotu planu Maskvos parėdymu Baltarusijos dabartinė valdžia visu smarkumu puola nu-lietuvinti didelius lietuvių gyvenamus plotus, kaip pavyzdžiui Vyžuų, Adučių, Astravo, Varanavo ir Rūdnės apylinkes. Lietuvių persekiojimas vyksta nuolatos. Jau lenkų okupacijos laikais, tarp pirmojo ir antrojo karo, lietuviai daug kentėjo dėl savo tautybės. O šiaandien esą šimteriopai blogiau. Lietuvių tautiniai židiniai visi panaikinti, net lenkų laikais buvusios lietuviškos mokyklos uždarytos. Anksčiau veikė lietuviškos seklyčios, vaikų darželiai, klubai, buvo lietuviškos skaityklos. Kai 1944 metais rusai bolševikai grįžo į šias sritis, viskas buvo uždaryta, nebuvo leista jokia lietuviška mokykla. Jau negalima buvo rengti lietuviškų vakarinių ar net jaunimui susirinkti šokiams buvo draudžiama. O vietoje lietuviškų mokyklų buvo atidarytos jau rusiškos mokyklos, nors ten buvo gudaiškoji respublika.

Lietuviai negalėjo lengvai sutikti su tokia žiauria padėtimi. Jų delegacijos lankėsi Minske, gudų respublikos sostinėje, o kai tai negelbėjo, pasiekė ir Maskvą.

Kas seka lietuvių spaudą, be abejonės atsimena, kad prof. Tadas Ivanaus-

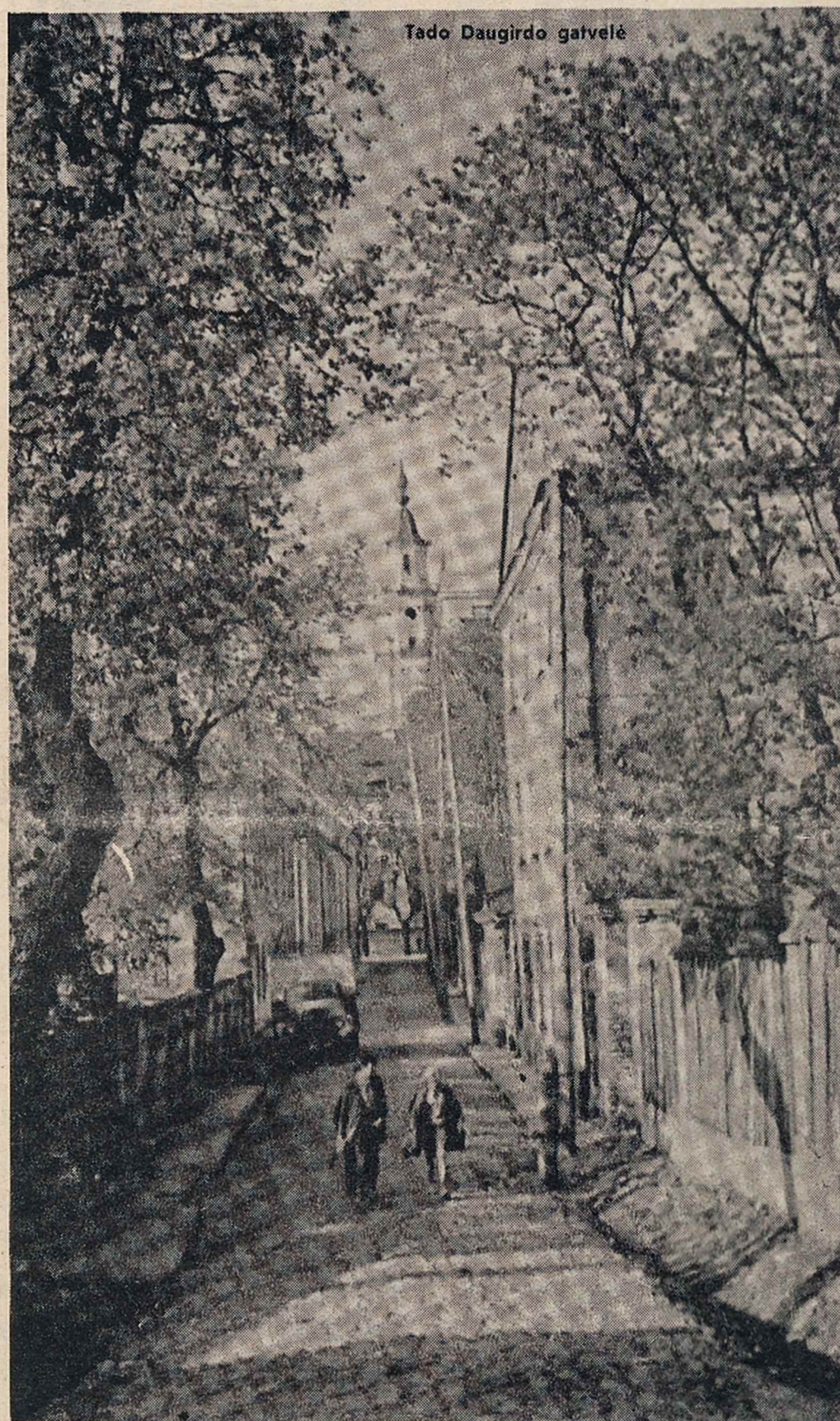
kas bandė lietuvius užstoti. Bet jis buvo grubiai išpėtas nesikišti į diržiarusišką lietuvių nutautinimo akciją. Rusai, specialiai stengia lietuviams kenkti. Gyventojų surašymuose vienors kalinai sulenkėjusius lietuvius jau užrašo lenkais.

Blogiausia, kad valdžia pasitengė lietuvių inteligentus pašalinti iš tų vietovių. Jie arba išsiųsti, arba patys, bijodami keršto, išbėgiojo.

Steigiant kolchozus, lietuviams buvo trukdoma su- daryti lietuviškus kolchozus, kuriems vadovautų patys lietuviai. Grynai lietuviški kaimai buvo išskirti tarp nelietuviškų kolchozų.

Vilniaus lietuviai komunistai, matyt bijo Maskvos, ir visai negebėti broliams lietuviams likusiems Gudijoje. O ten viešpatauja tikras tautinis skurdas. Pavyzdžiui, ten negalima gauti lietuviškų knygų ir tikrumoje dėl tam tikrų trukdymų, net lietuviškų laikraščių negalima išsi-rašyti iš Vilniaus. Kai Vilniaus universiteto kai kurie mokslininkai ryžosi tose Gudijos vietose, kur daugiausia lietuvių gyvena, rinkti tautosaką, dainas, pasakas, mįsles. Tai ir šis darbas buvo vėliau sutrukdytas Vilniaus kompartijos parėdymu.

Prieita prie to, kad diržiarusiai specialiai rusina lietuviškas pavardes ir rašo: Ivan Joč-Jonas Jočys, Matviej Bolc-Motiejus Balsys, Josif Kuriun-Juozas Kučiūnas, Jegor

Tyli Tado Daugirdo gatvė Senajam Kaune.

Lukš-Jurgis Lukčys, o vietovardžiai taip keičiamai, kad ir pėdsako lietuviškumo nelieka.

Iš lietuvių viskas atimta. Jie nusiminę ir beviltiškai jaučiasi. O koks veidmainiškumas ten viešpatauja, galima spręsti iš to, jog prijungus Lietuvą prie sovietų Rusijos, pati Gudijos vyriausybė buvo "gera valia Lietuvai padovanojus" švenčionių, Vyžuų, Adučių, Astravo, Varanavo ir Rūdnės valsčius, kur gyveno 300 tūkstančiai žmonių. Tik Maskva sulaukė šosnia Minsko ranką ir prie sovietinės Lietuvos teikėsi priskirti

tik švenčionis, Dieveniškės parapiją ir Druskininkus.

Gudijoje gyvenančių lietuvių būklė pati skaudžiausia. O tuo blogiau, kad tuo tarpu jiems niekas negali padėti. Vilnius dar galėtų ką nors daryti, bet ten viešpatauja baimė ir nerangumas savo brolius gelbėti.

DR. KAZYS BOBELIS, ALTOs pirmininkas, Dr. Jonas Genys, ALTOs atstovas Washingtonė ir inž. Eugenijus Bartkus buvę ALTOs pirmininkas, dalyvavo respublikonų partijos platformos komiteto apklausinėjimuose

PRIVERSTI NIXONĄ TARTIS SU SOVIETAIS

"CHRISTIAN Crusade Weekly", Julian Williams straipsnį "Ar susitarimai su komunistais mus apsaugoja?" išdėstęs komunistų naudojamą strategiją, tai, kaip pabėgėliai nuo komunizmo siekia atskleisti tiesą, be to, kad susitarimų keliu norima JAV-bes nuginkluoti, autorius cituoja pačių komunistų užuominą, kad komunistų pasitarimų tikslas esąs toks: "Priversti Nixoną tartis su Sovietų Rusija ir susitarti dėl nusiginklavimo bei dėl kitų ginčytinų klausimų ir tuo būdu siekti JAV imperializmo nugalėjimo. Tai būtų pirmos rūsies laimėjimas amerikiečių jėgom, kovojančiom prieš karą ir fašizmą". (FLTA)

• Washingtonė anglų ir vokiečių kalbomis leidžiamas mėnesinis leidinys "Washington New Approach" vokiečių kalba paminėjo Lietuvoje gegužės mėn. buvusius neramumus. Leidinys plačiai atpasakojo New Yorke birželio 11 d. buvusį simpoziumą, kurio tikslas buvo protestuoti prieš sovietų naudojamas genocido bei rusifikacijos priemones rusų pavergtų tautų atžvilgiu.

• STOKHOLME pavergtų tautų atstovai padarė bendrą pareiškimą, kuriame išryškinama lietuvių, latvių ir estų kova dėl laisvės. Pareiškime kreipiamasi į visuomenę ir prašoma paremti baltijos tautų teisėtą troškimą laisvai gyventi. Reikalaujama palaisti politinius kalinius ir suteikti tautoms teisę spręsti savo likimą.

KREMLIAUS IDEOLOGAI NEVEIKSMINGI

Atmintinas Chruščovo išpuolis prieš Staliną atpalaidavo priešiškuosius Kramliaus biurokratams sluoksnius. Ir jie pastoviai, okas svarbiausia vis plačiau reiškia savo opozicines nuomones visose gyvenimo srityse. Prasidėjo nuo literatūros ir meno. Kremliaus spaudimas sukaustyti kūrybą jau nepajėgia veikti aktyvius menininkus. Jų kūryba dažnai priešinga Kremliaus pagrindiniams nusistatymams.

Toliau giliau smelkias opozicija Kremliaus politikai. Jau visai gresminga padėtis susidaro, kai ideologinis maištas pradėjo reikštis net kariniuose dailiniuose. Tokios pavyzdžiui žinios, kad slaptinomis aplinkybėmis ir staiga mirė Maskvos komendantas 41 metų vyras Astachovas, o taip pat Aukščiausios Tarybos nario krašto apsaugos vadaus jėgų ministerio pavaduotojo generolo Mariachino netikėta mirtis, kai kam jau duoda pagrindo galvoti, kad ten vyksta nežinomi vakarų pasauliui įvykiai.

Žinoma, nereikia užmiršti ir grynai tautinio pajungtų tautų smūgio Kremlui. Čia pirmoji buvo Lietuva, o vėliau sekė Ukraina, Gruzija ir kitos tautos, kurios kenčia didžiarusiškos letenos prislėgtos. Taisvės troškimas sovietų žmonėms nuostabiai greit ir plačiai bresta. Su sovietiniu režimu, kaip akivaizdžiai matome nesutapo nė viena tauta, kuri priversta gyventi sovietinės santvarkos rėmuose. Čia-atskirose tautose opozicija Kremlui dvigubai didesnė ir sunkiau pašalinama. Ypatin-gai, kad visos tautos jaučia veidmainingą Kremliaus politiką. Žodžiais kalbama apie tautų draugystę, tikrumoje atskiros tautos mato didžiarusišką nacionalinio pirmavimo polinkį, o visų svarbiausia, kad šios tautos jau įsitikino, kad Kremlius nori jų teritorijose apgyventi kiek galima daugiau svetimų žmonių ir tuo bū-

du nustelbti tautinį pradą.

—●—

Padėties rimtumą įrodo tiesiog lichoradinis Kremliaus valdovų sujudimas ideologinės propagandos srityje.

Kaip tik dabar išleisti įsakymai armijos ir laivyno daliniuos sustiprinti ideologinę propagandą. Pirmiausia padaryti žygiai geriau paruošti politinio auklėjimo kadrus. Skelbiami nauji politrukams seminarai. Visas politinio auklėjimo darbas pertvarkomas. Sušauktas visos Sov.Sąjungos politinių darbuotojų suvažiavimas. Visa atsakomybė primesta aukštiesiems pareigūnams.

Iki šio laiko padaryti pranešimai pripažįsta, kad ideologinis darbas nebuvo reikiamoje aukštumoje. Karių ir seržantų mokymas buvęs iki šio laiko visai prastas. Klausytojai, girdi, nuobodžiaudavo, o lektoriai stengėsi tik įvykdyti programą, bet nesirūpino, kiek veiksmingas jų mokymas. Pripažinta, jog jau senokai pasireiškusi karininkų ir politrukų savitarpė neapykanta tebėra stipri. Nauji įsakymai kariuomenei ir laivynui kalba apie ideologinio darbo silpumus ir šaukia visus karius persiimti marksizmo-leninizmo dvasia.

Kremlius jaučia didelį pavojų. Tuo metu, kai piliečiai vis atviriau pasisako prieš Kremlį, juk ypatingai svarbu, kad bent kariniai daliniai pasilikytų ištikimi jam. Atmosfera sovietuose pasidarė nepakenčiama. Paklusnumas piliečių tarpe sumenkėjo. Tad ir matome naujus bandymus sustiprinti drausmę, kuri Kremlui kelia vis didėjantį susirūpinimą.

●Į Kanadą iš Jungtinių Valstybių imigracija nuolat didėja. Imigracijos departmentas Ottawoje skelbia, kad 1971 metais į Kanadą iš JAV atvyko 24,366 imigrantai. Tai sudaro net 20% visų imigrantų, atvykusių į Kanadą. Antroje vietoje yra Anglija, iš kur į Kanadą atvyko 15,450 asmenų. Toliau iš Portugalijos atvyko 9,157, iš Italijos-5,700, iš Indijos 5,131.

INDIJA 25 METAI NEPRIKLAUSOMA

PRIME MINISTER GANDHI

Sunkus ir vargingas buvo Indijos kelias į išsilaivimą. New Delhi iškilmingai mini savo laisvo gyvenimo 25 metų sukaktį. Indira Gandhi, dabartinė ministerių kabineto pirmininkė, aiškina, kad šiuo metu Indija išgyveno didelių sunkumus, pareikalavo, kad nebūtų daroma plačių išlaidų. Ji net liepė sumažinti šviesas iškilmių metu. Indijos žmonės šį laikotarpį turėjo daug vargo ir jų jubiliejus tuo tarpu nėra ypatingai džiugus. Indijos filosofas Mahatma Gandhi tik lėtu tempu galėjo vykdyti didžiąją nuo anglių-kolonistų atsiplaidavimo akciją. Jis pradėjo nuo pasyvaus pasipriešinimo ir rengė Indijos tautas nepriklausomam gyvenimui. Tik jo įpėdinis Nehru pagaliau įvykdė didį žygį ir privertė anglius trauktis iš Indijos.

●PREZIDENTAS NIKSONAS būdamas Maskvoje ypatingai rūpinosi žydais. New Yorko gubernatorius Rockefelleris, prezidento pavedimu atvykęs į Izraelį viešai pareiškė, kad prezidentui Niksonui esant Maskvoje, pavyko gauti iš Kremliaus vadų sutikimą išleisti iš Sovietų Sąjungos 35,000 žydų, pasiryžusių, apleisti Sov.Rusiją. Baltųjų Rūmų informatoriai tuo tarpu susilaiko nuo komentarų.

●MASKVOS "Izvestija" straipsnyje apie Sovietų kinų derybas dėl sienų iš-

lyginimo rašo: "1969 metais pradėtos derybose visos sovietų pastangos sienų klausimu buvo nevaisingos ir neįmanoma buvo pasiekti bet kokio rimtesnio susitarimo. Toliau sakoma, kad Pekinas išleido pasaulio Atlasą, iš kurio galima spręsti, kad Pekinas nori atimti iš Rusijos pusantro milijono kvadratinų kilometrų plotą, kurs iki šiol priklausė Sovietams.

●JAV SENATAS patvirtino radio stočioms Liberty ir Free Europe kreditus ateinantiems metams. Tokiu būdu šių stočių veikimas užtikrintas dar vieniems metams. Bet tam tikri sluoksniai buvo nusi-statę šias stotis panaikinti, jie ir toliau nesiliaus kenkę antikomunistiniam veikimui.

●Dr. Borisas Petrovskis, sovietų sveikatos apsaugos ministeris lankydamsis Amerikoje, pareiškė, kad vėžio ligų, o taip pat kitų pavojingų susirgimų srityje, Sovietų Sąjunga ir Amerika, pagal esamą susitarimą, nusistačiusios bendradarbiauti ir dalintis pasiekiamais išradimais.

●IZRAELIO keletvinis lėktuvas vos išvengė didelės katastrofos. Tačiau lakūnas sugebėjo nusileisti be aukų. Du arabai Romoje padovanojo ir dingo lėktuve busiom mergaitėm plokštelėms groti aparatą, kuriame buvo bomba, vėliau sprogusi.

AR SOVIETAI RĖMĖ SUKILIMĄ PRIEŠ MAO?

KOMUNISTINĖS KINIJOS spauda meta tiesioginius kaltinimus Sovietų Rusijai, kad ji dalyvavo sąmokslė prieš Mao Tze Tungą. Vieni įrodymų, kad tikrai sovietai dalyvavo šiame sąmokslė, laikomas bandymas buvusio karo reikalų ministerio Lin Biao pabėgti į sov.Rusiją. Skelbiama, kad sąmokslininkai planavo nužudyti Mao ir jo artimuosius bendradarbius. Pekino laikraščiuose nurodoma, kad Maskvos "social-imperialistai" organizavo ir skatino sąmokslą prieš Mao. Dar pabrėžiama, kad kaip tik šio sąmokslė metu Maskvos laikraščiai kaltino Pekiną dėl nenoro susitarti sienų klausimu, kas labiausia erzino Maskvą.

LIETUVOS DAKTARAI FILMUOJA

PA L A N G A. - Medicinos darbuotojų klube vyko medikų filmų apžiūra. Dvi dienas trukusiame konkurse buvo parodyta 17 įvairaus žanro filmų, pasakojančių apie medikų darbą ir poilsį. Geriausiais filmais pripažinti Kėdainių centrinės ligoninės gydytojo V. Laumakio "Buvo, buvo, kaip nebuvo" bei "Dūrys berankenos", kauniečio C. Norvaišos "Dviese ant parke-to" ir Vilniaus universiteto medicinos fakulteto dėstytojo V. Jakėlevičiaus filmas "Širdies vožtuvų protezavimas".

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle 690, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$7.50, visur kitur - \$8.00. Rėmėjo prenumerata - \$12.00. Adreso pakeitimas 25¢. Atskiras numeris 25¢. Administratorius F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LA SALLE 690, QUEBEC.

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

REDAKTORIUS J. PETRĖNAS

GINA ČAPKAUSKIENĖ

Ji nuolatos aktyvi meninėje veikloje. Dažnai važinėja su koncertais į stambesnes lietuvių kolonijas. Čia štai dabar Montrealio populiari solistė pakviesta dainuoti į vietos radio stotį. Ją galima bus girdėti programoje "Romance" rugsėjo 3 d. 11:30 ryto CBFAN sekmdienį ir rugsėjo 9 d. 9:00 CBFFV stotyje šeštadienį.

apvažinėjo kai kurias Australijos lietuvių kolonijas.

PALANGOJE DAILININKĖS ŠULGAITĖS GINTARO PARODA

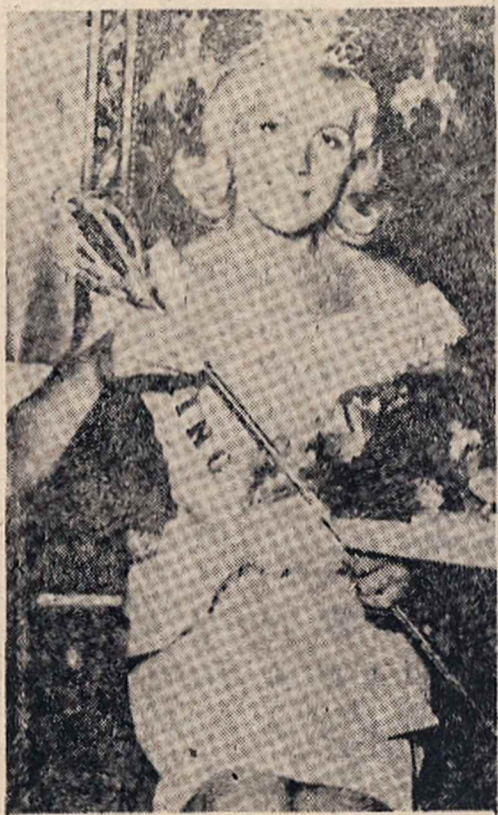
Gintaro muziejuje atidaryta dailininkės Liucijos Šulgaitės kūrybos paroda. Lankytojai galės susipažinti su gintaro darbais. Čia eksponuojamos dailininkės sukurtos segės, medalionai, amuletai, įvairūs suvenyrai.

Dailininkė L. Šulgaitė yra surinkusi didelę gintaro inkliuzų kolekciją. Apie 140 inkliuzų ji padovanojo Palangos Gintaro muziejui.

Šiais metais Gintaro muziejuje numatoma surengti vilniečių vyro ir žmonos Milkinių, taip pat palangiškio liaudies meistro J. Liukaičio darbų parodas.

TARP GRAŽIAUSIŲJŲ

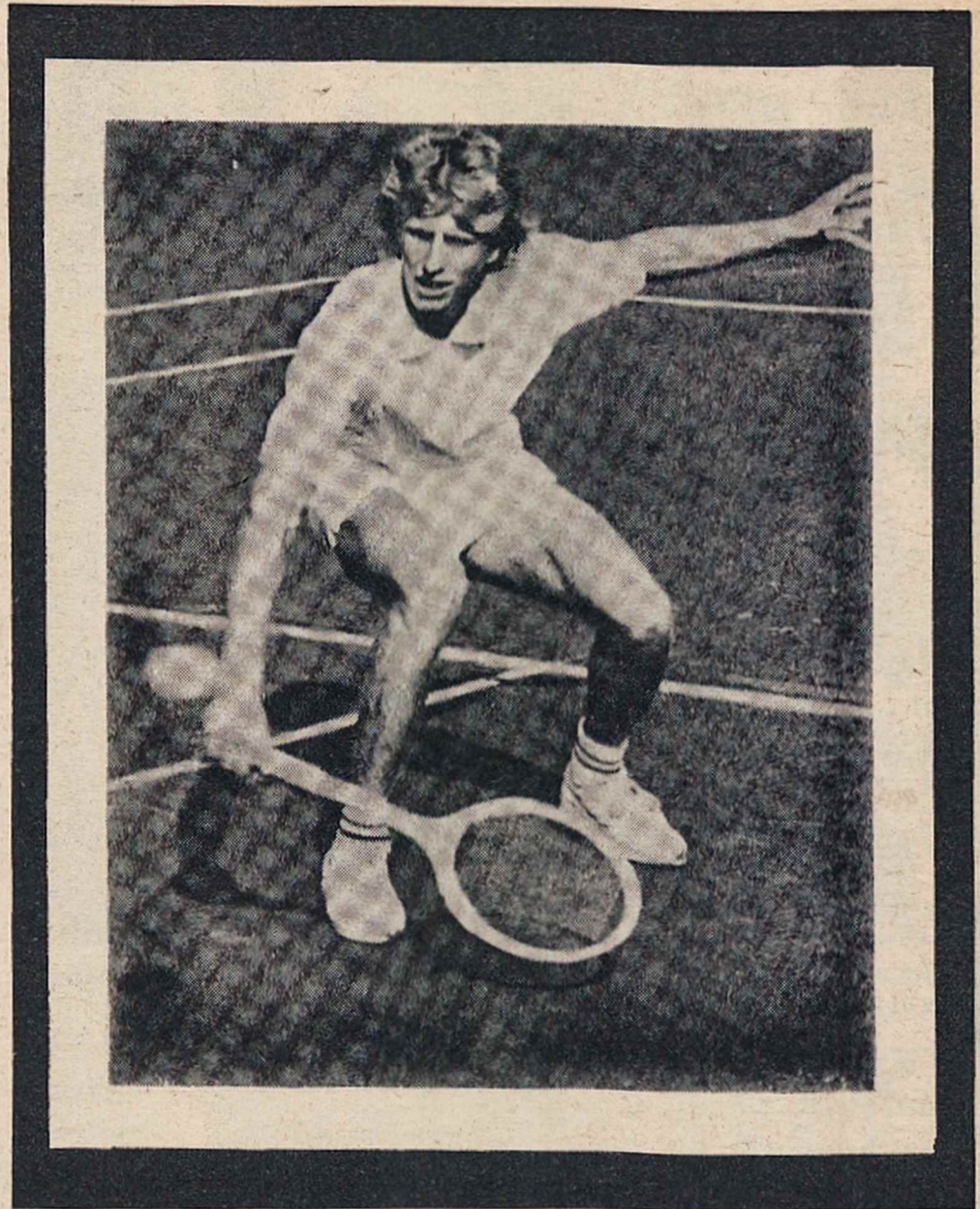
Leipcige, Rytų Vokietijoje, išleistame kataloge "Gražiausios 1970 metų Vokietijos Demokratinės Respublikos knygos" tarp tų pačių gražiausiųjų, kurių atrinkta 51, yra ir K. Borutos "Baltaragio malūnas".

BIRUTĖ P. DARATĖNIENĖ, Argentinijoje gimusi, čia sukūrusi lietuvišką šeimos židinį, generalinė Argentinos Lietuvių Centro sekretorė. Uolioji sekretorė

Violeta Bitinaitė - Australijos lietuvaitė nesenai baigė aukštuosius mokslus Bachelor of Arts laipsniu. Pažymėtina, kad ji labai aktyvi jaunimo o ypatingai studentų veikloje. Be to ji rašo lietuvių spaudai ir dalyvavo Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongrese.

Vitas Gerulaitis pasižymėjęs teniso žaidėjas pastoviai kyla aukštyn sporto pasaulyje. Jis šį pavasarį buvo nuvykęs į Australijoje vykusį teniso turnyrą. Pažymėtina, kad

jam vykstant į šį svarbų sportinį žygį, Arch. Mollo aukštesnioji mokykla, kur jo mokslo pažymiai buvo labai geri rado galimą jam išduoti atestatą be egzamenų.

Jaunimo kongreso atidaryme, Chicagoj, talentų vakare dainuoja Aušros kvartetas iš Windsoro.

•DETROITO Kultūros klubas rengia Lietuvos universiteto 50 metų sukaktuvių paminėjimą Lietuvių namuose.

•DR. BERNARDAS JURASŠIUS priimtas į Australijos chirurgų draugiją. Jis yra pirmas lietuvis Chirurgas Melbourne.

V. Neverauskas, Australijos bendruomenės pirmininkas

Mokytoja, **NELIDA JUKNAITĖ**, Argentinos grožio karalienė, dirbanti TV ir kaip propagandos modelis, dabar vėl laimėjo du konkursus: Jos paveikslas naudojamas koniako Otard Dupuy ir audimo industrijos Rodia propagandoje.

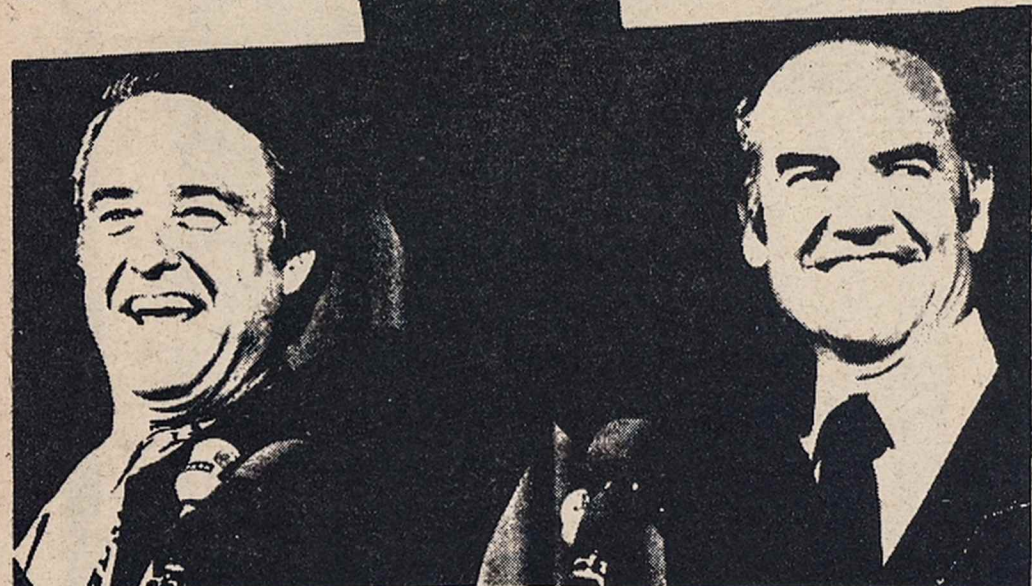
•DANGUOTĖ

VARIAKOJYTĖ, antropologijos mokslų dėstytoja Chicagos universitete, atvyko į Kanadą ir pasirengusi tyrinėti vietos indėnus jų rezervatuose.

CHICAGOS JAUNOS ŠOKĖJOS GAMTOJE.

MAJAS

SHRIVER & MCGOVERN ACCLAIMED BY DEMOCRATIC NATIONAL COMMITTEE
Making them wonder why he was seventh instead of first.

***** A P I E V Y T A U T O I P Ė D I N I U S *****

Prūsijos kronikininkas Simonas Grunau, gyvenęs XVI a. pradžioje, savokronikoje įrašė, kad 1392 m. kažkuris ordino riteris ar riterių tarnas nunuodijęs du Vytauto sūnus, kryžiuočių įkaitus. Šią nežinia kuo paremtą žinią abejingai pakartojo kitas kronikininkas Lukas Davidas (1503-1583). Jo kronika išgulėjo rankraštyje ligi XIX a. pradžios. L. Davido kronikos leidėjas Ernestas Henigas, radęs skliausteliuose paimtą iš S. Grunau žinutę apie Vytauto sūnų nužudymą, labai nustebo, kad toks reikšmingas faktas niekur kitur neatžymėtas. E. Henigas nuo savęs pridėjo, kad Vytauto berniukai vadinosi Ivanas (Jonas ir Georgas Jurgis). Teodoras Narbutas savo lenkiškai parašytoje Lietuvos istorijoje žinią pakartojo ir dar nuo savęs pridėjo: jis turėjęs kažkokį lotynišką rankraštį, XV a. vokiško rašto vertimą, kuriame buvusios surašytos ordino sukybės. Ten buvę rašoma, kad kryžiuotis Andrius Sonenbergas susidraugavo su Vytautu,

ir jie vienas antram priėmė atsimesti nuo ordino ir pereiti į Lenkijos karaliaus Jogailos pusę. Vėliau Sonenbergas Vytautą išdavęs ir, jausdamas sąžinės graužimą dėl sulaužytų ordinui duotų įžadų, atkeršijęs Vytautui nužudęs du nieku nekaltus jo sūnus. Žinia apie Vytauto sūnų nužudymą virto plačiai paplitusia legenda, kurios atsiradimą tarp kitų istorikų tyrė ir prof. Ignas Jonynas.

Istorikai gerai žino tik vieną Vytauto įpėdinį - dukterį Sofiją, ištekęsiją už Maskvos didžiojo kunigaikščio Vasilijaus, Dimitrijaus Donišio sūnaus. Jokie viena laikiai šaltiniai kitų Vytauto vaikų, be Sofijos, nemini. Vokiečių kronikininkas Johanas Posilgė visai tiksliai išvardijęs visus žymiuosius asmenis, kuriuos Vytautas, antrą kartą pabėgęs pas kryžiuočius, davė jiems įkaitais. Sąrašė Vytauto vaikai neminimi, nors jie pirmiausia turėjo būti paimiti įkaitais. Šiuo metu istorikai teigia, kad Vytautas neturėjo vyriškos lyties vaikų. Žinia apie jo sūnų nužudymą - tai mitas, kurį XVI a. sukūrė labai neatsakingas kronikininkas S. Grunau.

Vytauto sūnų nužudymo mitas kartojamas iki mūsų dienų ir nenorima nuo jo atsisakyti, kaip ir nuo senovės lietuvių ragų, žvėrių kailių arba kuokų. J. Mackonio librete V. Klovos operai "Du kalavijai" ("Žalgiris") veikia du Vytauto sūnūs: Dainius ir Šviedrys, kuriuos nunuodijo artimiausias magistras patarėjas Gunoras. Tai vis to paties mito vaisius. J. J.

● WASHINGTON, senato nutarimu, sudaroma Nacionalinė Metrinė Komisija, kuri turi parengti programą pereiti į metrinę sistemą, vietoje dabar naudojamų inchų ir kvortų.

● RICHARDAS CUDENHOVE-KALERGI, kurs savo laikų įsteigė Pan-Europos Sąjungą, dabar sulaukęs 77 metų amžiaus mirė Bregeze, Austrijoje.

LIETUVIŠKOS DOVANOS JAV PREZIDENTUI NIKSONUI

Kai prezidentas Niksonas su žmona viešėjo Maskvoje, kaip žinia, jis buvo gausiai apdovanotas. Tų dovanų tarpe, kaip teko patirti iš Lietuvos turistų, buvo ir dvi grynai lietuviškos dovanos. Pats prezidentas gavo išpudingos formos gintaro gabalą. Tai žinoma buvo Lietuvos gintaras. O jau Mrs. Pat Nikson gavo gintarinę apyrankę. Specialiu Maskvos užsakymu tą apyrankę komponavo lietuvis dailininkas. Tik, suprantama, jie abu visai nežinojo, kad gautos iš rusų bet lietuviškas dovanas.

● "SAKYKIT", kad esat rusai", tokį išspėjimą gavo turistai nuvykę į užsienį. Turistų grupės vadovas, kaip ten įprasta vadinti "auklė", savo globotinius užsienyje išpėjo, kad neafišuotų savo tautybės. Bet mūsų žmonės nusprendė: -Nė velnio! Nebus kaip tu nori. - ir visur, kur tik galima pabrėždavo, kad jie lietuviai.

● JUNGTINIŲ VALSTYBIŲ Senatas padarė sprendimą, kad ten rinkimų diena būtų nedarbo diena. Tuo būdu norima pasiekti, kad prezidento ir kitų aukštųjų pareigūnų rinkimuose dalyvautų didesnis skaičius piliečių. Bet šį nutarimą dar turi patvirtinti atstovų rūmai.

● YOUNG PEOPLES Socialist League, kaip spaudą informuoja Paulius Landsbergis, New Yorko susirinkime priėmė rezoliuciją, remiančią Lietuvos tautos pastangas laisvę atgauti. Rezoliucijoje taip pat priminti pastarojo laiko įvykiai Kaune.

AUTOMOBILIŲ LENKTYNĖS

Lietuvoje buvo suruoštos automobilių lenktynės, kuriose dalyvavo 22 įgulos, bet baigė tik 8.

Lenktynininkai tris paras važiavo Žemaitijos keliais, iš viso 2,400 km. Pradėta iš Tauragės.

Nugalėtojas išėjo A. Daunoravičius ir J. Šakys.

NEPRIKLUSOMA LIETUVA

EUROPOS ARTIMŲJŲ METŲ POLITIKA

Laikraštis "Die Welt" išspausdino straipsnį, kur sakoma, kad Vakarų Vokietija rengia kelią Amerikai pasitraukti iš Europos. Ten nurodoma, kad Maskvoje pasirašydame dokumente kalbama tik apie Vakarų Berlyną, tuo pačiu rytų Berlyną paliekant sov. Rusijai. Kaž kodėl buvo priimtas grynai sovietinis formulavimas. Čia sovietai laimi dvigubai, viena, kad išjungiamas rytų Berlynas iš sąjungininkų svarstymo lauko, o antra - sovietams leidžiama įkelti koja į vakarų Berlyną.

Amerika, viešint prezidentui Niksonui Maskvoje, padarė Komunistams dar didesnę nuolaidą, kada sutikopalaikyti Maskvos iniciatyvą, organizuojant Europos saugumo kon-joe žmonių persikėlimų laisvę ir informacijomis laisvą pasidalinimą. Vakarų valstybės deklaravo, kad jos pirmoje eilėje statys šiuos reikalavimus. Bet Amerika savo pasitarimuose su sovietais apie tai visai užmiršo. Sovietams pavyko išgauti sutikimą, kad kariuomenės sumažinimas paliešų centrinę Europą, taigi ir Amerikos karinių dalinių sumažinimą. Išeitų, kad Maskva gali visai

darbo.

● McGovern išpėjo prieš "niksonomaniją". Toji niksonomanija - esanti sistema, kuri darbo žmonių klases laikanti žemiausioje padėtyje.

nemažinti savo kariuomenės, laikomas rytų Europoje. Šio straipsnio autoriaus teigimu Maskva pasiekė padėtį, kada ji gali ten turėti daugiau atominių raketų ir atominių pavandeninių laivų, negu Amerika.

Socialistų internacionalas Vienoje irgi padarė nutarimą reikalauti panašios konferencijos sušaukimo. Visai nebuvo atsižvelgta, kad tuo būdu patarnaujama Maskvai. O pačios Maskvos tikslas aiškus, kalbomas konferencijos pagalba ji siekia išplėsti savo įtaką toliau į vakarus. Socialistų suvažiavime buvo pareikšta daug kaltinimų Amerikai ne tik dėl Vietnamo karo bet ir už tai, kad Amerika laiko Viduržemio jūroje didelį laivyną ir remia Ispaniją ir Graikiją. Bet nė vienu žodžiu nebuvo užsiminta apie komunistų terorą ir agresiją.

Kas paveikė prezidentą Niksoną, kad jis nusprendė padaryti tokias nuolaidas? Nejaugi slaptoji viltis, kad Maskva pagelbės kaip nors baigti Vietnamo karą?

Bet tuo tarpu darosi aišku, kad Amerikai trauktis iš Europos kelią ren-

Čia dedami vaizdai iš gausių Anglijos lietuvių demonstracijų Londone ir kitur.

gia tam tikros jėgos, pirmoje eilėje Vakarų Vokietijos dabartinė vyriausybė, kurios pasiryžusios Europą tvarkyti Amerikai nedalyvaujant Europos politiniame gyvenime. Nors ir aišku, kad pirmučiausia tuopasinaudos Maskva savo tolimesnės agresijos kelyje.

Bent teoretiškai yra taip sakoma: "Per šešiasdešimt persiritai, peržengei senatvės slenkstį..."

Taigi ir aš - jau "iš praktikos" čia mintis dėstysiu.

Žinoma, nėra ko džiūgauti sulaukus tokio "apvalaus" metų skaičius, bet, nėra koperdaug ir liūdėti, nebent, sulaukus šešiasdešimties, gal reikėtų sumažinti tempą, sulėtinti žingsnius ir judesius. Mat, perdideliu judėjimui artėjanti senatvė nebesutinka pagaminti laiku ir reikiama kiekiu kuro-energijos... Taigi, reikia taikytis prie aplinkybių.

Be abejonės, 60 metų sulaukęs žmogus netenka dalies optimizmo, pradeda daugiau svajoti apie gyvenimo saulėlydį ir, pagaliau, apie visišką gyvenimo /kaip saulės/ nusileidimą.

Dažnas, /o gal ir kiekvienas iš mūsų/, turėdamas 20 metų, gal norėjo skristi į menulį /žinoma, svajojėmis, kas dabar - ir praktikoje pasiekama /o, 60-ties sulaukęs - laimingas be žalingo nuotykių gatvę perėjęs...

Šių žodžių ir eilučių autorius didžiąją savo gyvenimo dalį dirbo plunksnos darbu. Jis rašė žmonėms apie vieną ir ypač svarbų dalyką - teisybę, kurios pasaulyje taip dažnai trūksta. Deja, jo raštas, toli gražu, nepasiekė tikslo. Pagaliau, daugeliui žmonių net labai sunku buvo aiškinti ir išaiškinti teisybės žodžio sąvoką. Tai, iš tikrųjų, žmonių akimis žiūrint, gana reliatyvus dalykas. Pvz., Pontijus Pilotas klausęs: "Kas yra teisybė?" - Ir pats į tą klausimą atsakęs: "Tai yra tam tikras atrinkimas faktų, pasvertų savose svarstyklėse, plius prie jų - manojo svarstyklių lėkštėjį spaudus dar manąjį nykštį"....

Netgi ir aš pats, kaip tos teisybės ieškotojas, pagaliau, sutam tikra rezignacine gaida, lyg norėčiau pridurti: "Ir tikrai teisybė - tarytum termometras: jeigu jis rodo 50 laipsnių žiemos metu - sakome: šilta, jeigu tą patį skaičių laipsnių rodo vasaros metu - sakome: šalta"... Taigi,

toks didelis reliatyvumas...

Savaime aišku, panašus reliatyvus reikalas yra ir su žmogaus amžiumi. Turėdamas 60 metų arba artėdamas prie jų, vaikelui, turinčiam keletą metų, atrodo ysi gerokai senas, bet savo draugui, bebaigiančiam 40 - atrodo ysi dar visiškai pakenčiamo amžiaus, nes jis pagalvos: "Ir aš tuoj būsiu toks", o bebaigiančiam 80 metų seneliui - atrodo ysi gal ir visiškai dar jaunas.

Tačiau, vis dėlto, ir senas gali jaustis jaunu. Sakoma, jog senėjimui nėra didesnių priešų, kaip džiaugsmas, viltis, smagi nuotaika, linksmumas, pasitikėjimas savimi, tikėjimas pomirtiniu amžinuoju gyvenimu ir t. t.

Net pagyvenęs, kas sugėba šias geras savybes palaikyti savyje, greitai nepasens, arba ir pasenęs - nesijaučia senas. Tokia padėtis - tai jaunuoliškos dvasios išsikūnijimas žmoguje. Todėl, jeigu norime kuo ilgiau likti jauni, nepamirškime čia minėtųjų dalykų, mąstykite jaunystės mintimis, gyvenkite su jaunyste, eikime į žaidimus, jei ne patys žaisti, tai nors pažiūrėti į žaidžiančius. Patys stenkimės jaustis jauni arba nors daug jaunesni, negu esame, žinoma, tik ne dirbtinai, bet su pasiryžimu ir entuziazmu. Tuomet ir išliksime ilgesnį laiką, jeigu ne kūnu, tai bent dvasia, jauni.

PIRMAJAM AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠČIUI - DEVI- NIASDEŠIMT METŲ

Carizmo laikais nemaža nuskurdusių Lietuvos darbo žmonių buvopriversti ieškoti sau duonos kąsnio svetur, ypač Amerikoje ir Anglijoje. Susitelkus ten didesniam lietuvių skaičiui, suaktyvėjo ir lietuvių kultūrinis gyvenimas, imta leisti laikraščiai ir knygos. Tad ne vien Prūsijoje, bet ir anapus Atlanto buvo spausdinami lietuviški raštai. Dar Simonas Daukantas savo knygoje "Lietuvių būdas" rašė, kad jau septyniolik-

Mintytojas O. Swett Marden apie tai šitaip bylojo:

"Nė viena akimirka tu neprivalai leisti sau galvoti, kad esi kam nors per senas, nes toji mintis labai greitai tave pastatytų ton tikrenybės, dar nepasirodžius nei veido raukšlėm, nei pasenėjusiai išvaizdai. Nieko nėra tikresnio, kaip ta pažiūra, kad esame tokie, kaip galvojame, kad esame tokie, kaip galvojame, kad esame panašūs į savo mintis."

Tai žiūsnyš teoretiškų samprotavimų. O kaip su praktika? Ar tikrai tokia jau baisi toji senatvė? Ir taip, ir ne. Ir gerai, ir blogai senam, bet ne tragiška.

Sokratas parašė veikalą Pan-Attenaicus būdamas 94 m. amžiaus. Pijus XI mirė 82 m. amžiaus, atrodęs tik pusės tiek metų; Popiežius Leonas 13 sulaukė 95 m. turėdamas tvirtą galvosena.

Ciceronas, graikų filosofas, sulaukęs 81 m. su plunksna rankoj; Goethe baigė rašyti Faustą, turėdamas 81 metus; Einšteinas turėjo 71 metus, kada jis suformavo naują reliatyvybės teoriją.

Toscanini 83 m. amžiaus vadovavo NBC simfonijos orkestrui; Hindenburgas 67 m. sumušė caro armiją; Blucheris 73 m. prie Waterloo nugalėjo Napoleoną...

Ir iš viso - išliksi, žmogau, visad jaunas, jei mokėsi atsikabinti nuo žemės ir pakilti mintimis ir jausmais kiek galima aukščiau.

PRANYS ALŠENAS

tojo mažiaus pabaigoje lietuviai važiuodavo į Ameriką. Didžiausias lietuvių emigracijos srautas į Jungtines Amerikos Valstijas prasidėjo 1868 m. (prieš šimtą metų ir tęsėsi iki pat pirmojo pasaulinio karo.

Pirmieji lietuviai emigrantai Amerikoje vertėsi labai sunkiai. Iš pradžių jie ten neturėjo nei savo spaudos, nei organizacijų, nei profesinių sąjungų. Dirbdavo po dvyliką ir daugiau valandų kasdien už labai mažą atlyginimą. Pirmoji savišalpos draugija įkurta 1871 m. Šimokino miestelyje, Pensilvanijos valstijoje. Ji pasivadino

SENATVĖ...

"Šv. Vaitiekaus" draugija.

1879 m., lygiai prieš devyنياتdešimt metų, Njujorke pasirodė pirmasis lietuvių laikraštis "Gazietą lietuvišką"; jį leido Mikas Tvarauskas, buvęs kaimo mokytojas, kuris po 1863 m. sukilimo iš Suvalkijos pabėgo į užsienį.

Daugelis mūsų išeivių labai džiaugėsi savo pirmuoju laikraščiu, kiti net eiles kūrė jo garbei. Apie tai vėliau rašė "Aušra" (1885 m., 335-338 p.). Tačiau didesnės įtakos Amerikos lietuvių išeiviams savaitraštis "Gazietą lietuvišką" neturėjo. Gal būtų, čia kaltas menkas išeivių kultūros lygis. Pagaliau ir pačiam laikraščio leidėjui ne tiek jau rūpėjo žmones šviesti, kiek plėsti klerikalizmą ir palaikyti "uniją" tarp lietuvių ir lenkų. Menka buvo toji "gazietą" savo išvaizda, bet dar prastesnė savo turiniu ir kalba. "Gazietą lietuvišką" maža terašė apie išeivių lietuvių gyvenimą, o spausdino daugiausia nelabai didelės vertės istorinio turinio straipsnelius. Todėl leidėjas te-

išleido 16 laikraščio numerių (turėjo vos 132 prenumeratorius).

1881 m. M. Tvarauskas "Gazietą lietuvišką" vėl buvo atgaivinęs ir išleido 14 numerių. Tačiau šis keturių puslapių po tris skiltis dydžio laikraštukas, neturėdamas skaitytojų, 1882 m. balandžio 9 d. galutinai nustojo eiti.

M. Tvarausko, buvusio mokytojo, pasiryžimas žūti būtų duoti Amerikos lietuviams į rankas laikraštį, niekais nenuėjo: jis davė pradžią kitiems, radikalesniems, jau reguliariai pradėjusiems eiti periodiniams leidiniams. Lietuvių periodinė spauda augo, plito ir pasiekė vis tolimesnius mūsų išeivijos kampelius.

J. KIRLYS

• KRISTUPAS

TREINAVIČIUS savo testamentu užrašė Lietuvių darbininkų draugijai, kad ji išleistų veikalą lietuvių darbininkų klases reikams ginti. Testamento vykdytojai dabar nori surasti autorių, kuris parašytų tinkamą veikalą.

PRIEŠ 50 METŲ

PETRAS LELIS

KANADOS LIETUVIŲ GYVENIMAI

Kad šie mano atsiminimai būtų pilni iki galo, turiu nors trumpai paminėti ir apie Kanados lietuvių gyvenimą kiek man asmeniškai teko jame dalyvauti ir visuomeniškai veikti. Prieš antrąjį pasaulinį karą didesnė lietuvių koncentracija buvo Montrealyje, gi naujieji ateiviai atlikę darbo sutartis ir ieškodami didesnių uždarbių pasirinko Ontario provinciją ir spietėsi į anglosaksišką Toronto, kur lietuvių skaičius išaugo iki 10 tūkstančių. Apie 200 lietuvių apsigyveno pramoningame Hamiltone, Vakarų Kanados miesteliuose – Winnipeg, Edmonton, Calgary ir Vancouver – niekur lietuviai nepaieškė tukstančio. Iš viso Kanadoje gyvena apie 30 tūkstantų lietuvių. Nuo 1940 m. veikė liaudininkų grupės įsteigta bendrinė organizacija – Kanados Lietuvių Taryba kuri leido savaitraštį "Nepriklausoma Lietuva", vėliau redaguojama J. Kardelio.

Naujųjų ateivių katalikiškai masei, ši organizacija nebuvo priimtina tai dėl lygsvaros katalikai įsteigė savo "bendrinę" organizaciją "Kanados Lietuvių Sąjungą". 1949 m. tų abiejų organizacijų atstovai susirinkę Montrealyje bandė sujungti visus lietuvius į vieną bendruomenę, bet po trijų dienų karštų

ginčų nepavyko susijungti ar ką prijungti. Sutarta tik įsteigti laikiną Organizacinį Komitetą (LOK) kuris konsoliduotų partietis ir partiskelbtų rinkimus į Bendruomenę (LOKui pirmininkavo J. Simanavičius) 1952 m. gegužės mėn įvyko visuotinis rinkimai – išrinkta pirmoji Krašto Taryba o rugpjūčio mėn sukurta pirmoji Krašto Valdyba, pirmininkaujama J. Matulionio.

Lietuvių Sąjunga likvidavosi, bet Lietuvių Taryba, kad išlaikyti savo laikraštį "Nepriklausoma Lietuva", teoretiškai dar veikė.

Katalikai savo veikimo bazę sukonzcentravo Toronte.

1949 m. gale įsteigtas katalikiškas savaitraštis "Teviškos Žiburiai" su redaktorium Dr. A. Šapoka išjudino ir Toronto lietuvius aktingiau veikti. Susidarė bendraminčių grupės, pradėjo steigti įvairias organizacijas – šaulių, kurejų-savanorių, atsargos karių, skautų, sportininkų, vilniečių, šiauliečių ir tt. viso pristeigė jų apie 60. Visų jų tikslas – palaikyti lietuviybę ir remti kovą dėl Lietuvos išlaisvinimo. Mušus L. Tamošausku įsteigė Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugiją. Kai įsirašė 60 narių tai manėm kad Karaliaučius jau mūsų... Visi tada turėjom daug energijos ir... iliuzijų.

Pamažu organizacinis tempas atslugo nes susidūrus su realybe pasirodė kad tos organizacijos yra ne daugiau kaip nostalgijos pasireiškimas. Jų gausumas nustelbė pagrindines organizacijas kaip Lietuvių Bendruomenę, Tautos Fondą, Vasario 16 gimnazijos rėmimą, vėliau Lietuvių Fondą o taip pat ir lietuviškas parapijas. Ekonomistas Strazdas iškart suprato lietuvių tremties uždavinius. Jis visur savo kalbose ragino stiprinti Lietuvių Bendruomenę, steigti ekonomines organizacijas kurios duotų pelno, stengtis įsigyti visuomeninio turto ir tt. Jo pastangomis 1952 m. buvo įsigyti Lietuvių Namai, įsteigtas Kredito kooperatyvas "Parama". Po to įsisteigė ir kiti trys kredito kooperatyvai. Visų tų kooperatyvų apyvarta

1972 m. siekė 14 ml. dol. 1954 m. išrinktas į Bendruomenės Krašto Tarybą ir aš pradėjau aktyviai veikti įvairiose organizacijose. Krašto Tarybos nariu išbuvau 15 metų. 1954-57 m. Toronto Apylinkės Valdyboje pirm. J. Simanavičius,ėjau išdirninko pareigas keturius metus iš eilės.

Didelėje apylinkeje išrinkimas solidarumo mokesčio pareikalauja daug darbo ir rūpesčio. Išbandęs įvairius rinkimo būdus, surinkdavau kas met nuo 1000 iki 1500 dol. Dirbdamas apylinkeje įsitikinau kad kiekvienam veikėjui geriausias visuomeninis stažaitai padirbėti Bendruomenės Apylinkės Valdyboje. Tuo pat metu dirbau KLB. Šalpos Fondo kaip vasario 16 gimnazijos burelių vadovas. 1956 m. to Fondo įgaliotas, dalyvavau Balfo Seime Detrolte. 1967 m. KLB Krašto Valdyboje ejau reikalų vėdejo ir išdirninko pareigas. Valdybai pirmininkavęs V. Meilus gerai mokėjo anglų kalbą. Jis vienintelis Krašto Valdybos pirmininkų daug laiškų parašė į užsienį. Fuopos, Azijos, Afrikos,

Kanados Skautu išvyka prie kaskado.

Vytautas Alantas.

PORTRETAS

Sintautas laukdavo savaitgalių su kutenančiu nerimu. Jam kartais dingtelėdavo galvon, kad tik dėl tų savaitgalių jis ir gyvena. Vien tik pagalvojus, kad porą dienų jis nematysias formano nušleivotų batų ir nekvėpuosias alyvų iškvapų bei plieno dulkių užterštu oru, ji nuteikdavo jautia. Savaitgaliai – visų dirbančiųjų laukiamos šviesios šventės.

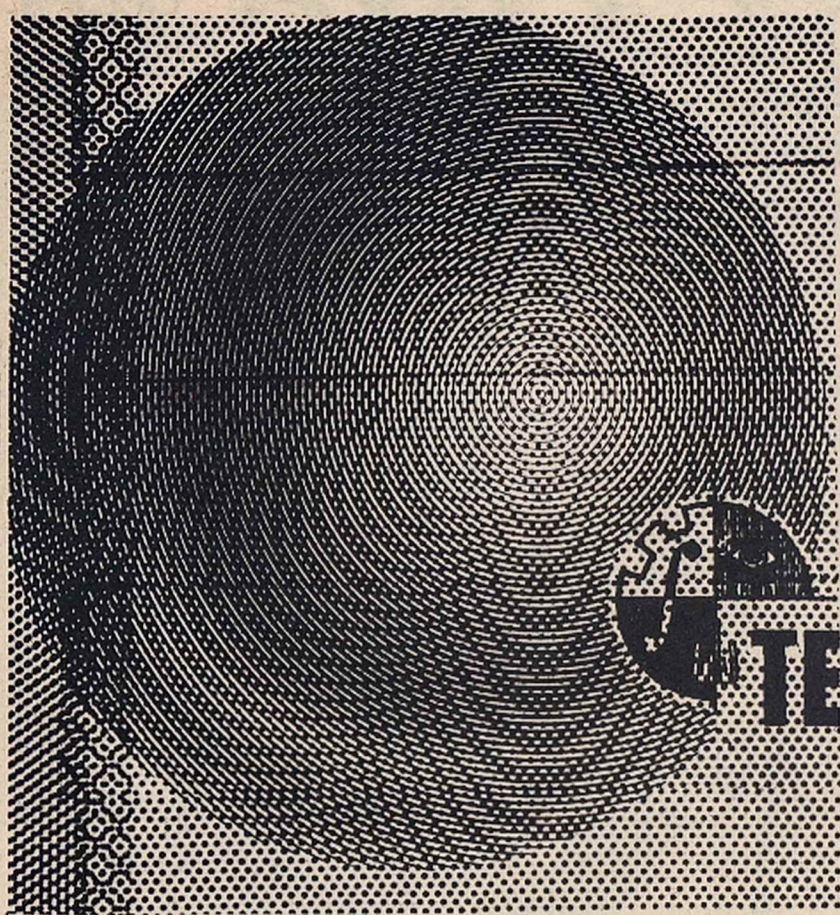
Jis dar nekantriau ėmė laukti savaitgalių, kai atsinaujino jo pažinės su Iza. Jei jis neturėdavo Išeivių Draugijos Valdybos posėdžio, šeštadienio vakare vienas arba su žmona važiuodavo pas Vyžainius arba Vyžainiai kartais užsukdavo pas juos. Pas Vyžainius dažniausiai būvodavo kun. Simnas ir dar vienas kitas jų draugas. Vyžainiai svečius mėgo. Šeimininkas paprastai vaišindavo svečius svetainėje, o jis su Iza leisdavosi į rūšį, kur ji tapė jo portretą. Po seanso jie vėl prisijungdavo prie svečių, ir vakaras praeidavo prie kavos puoduko, begurkšnojant gerus gėralus, bejuokaujant ir rimtai besikalbant apie meną, literatūrą arba šiaip jau aptariant dienos įvykius. Jam būdavo vis naujas išgyvenimas matyti Iza ir jausti jos artybę.

Vyžainis, statydingamasis namą, įrengė savo žmonai studiją, tačiau Sintautas norėjo, kad ji taptų jo portretą rūsyje, kur buvo iškabinta daugumas jos paveikslų: jis norėjo geriau į juos įsižiūrėti. Izos kūryba jam buvo labai artima. Ką jis reiškę žo-

džiais, Iza stengėsi išsakyti spalvomis. Jam kartais dingdavo, kad jo žodžiai iš knygų puslapių pasipylė ant jos drobių spalvingomis ir prasmingomis kompozicijomis. Leisdamasis su Iza į rūšį, jis manydavosi leidžiasis į požeminę šventyklą, kur bus atnašaujama Grožiui ir kur vyriausios kunigės apeigas atliks dailininkė. Kartais gi, kai jis sėdėdavo susitelkęs, jam dingdavo, kad jo dvasioje vyktas didelis perversmas, kad jo vienvė pasiliekanči kažkur praėityje, kad savo dvasios akiračiuose jis imas matyti naujų gaisrų pošvaistėles, tartum žiburius ant sausros išdžiovintų kasdienybės džiunglių krašto...

Per seansus jie nesikalbėdavo: rūsyje viešpatavdavo visiška tylą. Per šali žiūrint atrodė, kad Iza dirba viską pamiršusi ir įsigilinsi tik į savo darbą, bet Sintautas jautė, kad tokiomis akimirkomis ji kaip tik būna arčiausia prie jo, nes jai portreto menas buvo ne tiek išorinio panašumo nukopijavimas, kiek vidinio pasaulio bei būdo išryškinimas. Tokiais momentais ir jis jausdavosi esąs arčiausiai prie jos. Tai būdavo jų intymūs susitikimai, kažkur už kasdienybės ribų, jų dvasios slapybėse. Vėlgi apsigręžęs jis imdavo abejoti, ar tie „susitikimai“ nėra vien tik jo norimybė? Ar ji, tapydama ir žvilgčiodama į jį, mato jame kažką daugiau, kaip modelį?

Nežiūrint tų abejonių, jam būdavo labai malonu sekti jos susitelkusį veidą. Darbo metu ant jos aukštos, plynos kaktos išryškėdavo dvi vertikalės raukšlės, o akys, rodėsi, nugrimzdavo į kažkokį kitą vidinį pasaulį. Kartais jam dingtelėdavo nera-

"Technikos Žinių" iliustracija.

Filipinų Indonezijos ir kitų kraštų valstybių prezidentai ir ministrai pirmininkai gavo jo laiškus prašančius užtarimo Lietuvai Jungtinese Tautose. Meilus nelabai pritarė, nors ir nesipriešino, Bendruomenės Fondo steigimui. Mudus sekretorium K. Grigaliūnui stengėmės tokį Fondą suorganizuoti. Buvo paruošti įstatai ir Krašto Tarybos 1957 m. gruodžio 1 d. priimti. Fondas galėjo jau veikti, bet pirmininkas ne davė eigos ir reikalas sustojo. (Jis pats perėjo Kanados tarnybą ir dirbo Kanados ambasadoje – Vokietijoje, Japonijoje, Ispanijoje.

Tik po septynių metų ir kitais įstatais pradėjo veikti dabartinis Kanados Lietuvių Fondas, kurio steigėjais, čarteryje, ir man teko pasirašyti.

1961–62 Toronto Lietuvių Namų Valdyboje ečiau sekretoriaus ir šerų platintojo pareigas. Tais metais suėjo dešimtmetis nuo Lietuvių Namų įsigijimo ir man teko sureguliuoti L. N. dešimtmečio leidinį. Kitais metais pirmininkaujant J. Strazdui man teko ūkio vedėjo pareigos. Lietuvių Namai buvo kiek apleisti tai Liquor Board buvo nutraukusi

leidimą ir reikalavo pertvarkyti patalpas pagal By-law. Uždraudus salių nuomavimą L. N. turėjo daug nuostolio, tai reikėjo skubiai gauti leidimą remontui, o tam tikslui reikėjo pristatyti viso namo pertvarkymo planus. Kad neužtęsti laiko pats sudariau planus. Gavus remontui leidimą pertvarkėme rusų raštinės patalpas, dviejų salių patalpas, – pastatant antrus laiptus į II aukštą, papildomus tualetus ir pertvarkant visą kanalizaciją ir virtuves įrengimus. Visi tie pertvarkymai kainavo apie 5000 dol. Lietuvių Namų administratoriai keitėsi beveik kasmet. Nuo 1952 m. administratorių praėjo bent dešimts. Pasažyme ats. kap. Fižiną – jis išbuvo administratorium 10 metų.

Su pirmininku J. Strazdu lengva buvo dirbti jis nemėgo ilgai posėdžiauti, visus klausimus buvo galima išspręsti pasikalbėjus telefonu.

Tarybos Pirmininku buvo V. Ignaitis, Valdybos pirm. dr. A. Pacevičius.

Juodu nesutarė dėl santykių su KLB Krašto Valdyba kuriai pirmininkavo A. Rinkūnas. Veliau tų organizacijų pirmininkams pasikeitus, – santikiai susinormavo.

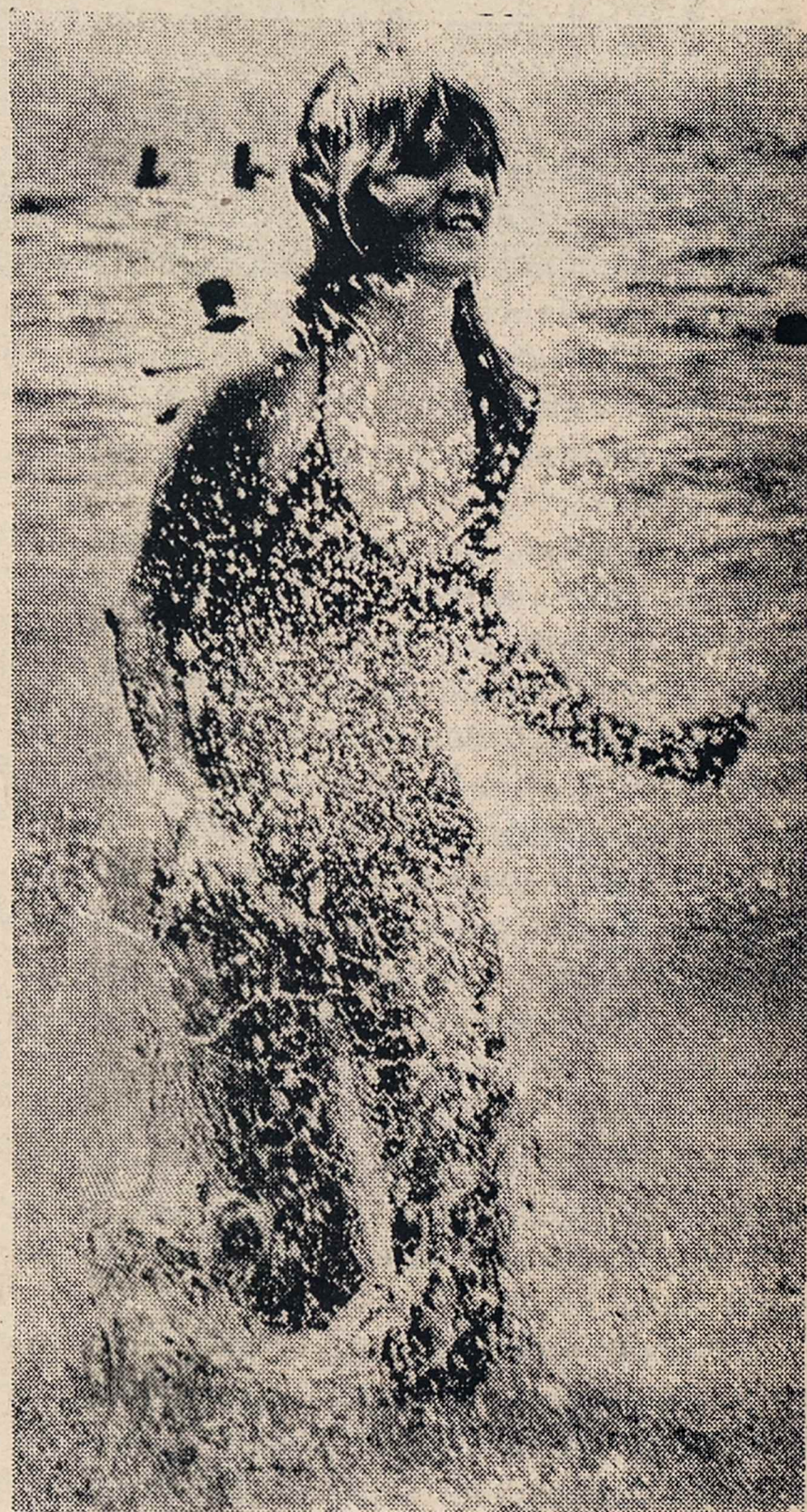
Man, kaip ir kitose organizacijose, teko tvarkyti finansinius ir ūkio reikalus. Įnašams telkti, Bendruomenės Apylinkėse buvo paskirti Fondo įgaliotiniai iš kurių paminėtini: J. Skardis – Sault Ste Marie ir Sudburio, J. Bersėnas – Londono ir inž. A. Paškevičius – Ottawos, kurie buvo aktyvus ir pirmieji išpildė apylinkių įnašų normas. Per septynių metų man vadovaujant Fondo vajui surinkta 420 narių ir 70 tūkst. dol. įnašų.

1969 m. išėjus man į pensiją ir pastoviai negyvenant vienoje vietoje, mano organizacinis veikimas palaipsniui sumažėjo, tai turėjau galimybę parašyti šiuos prisiminimus.

Gyvendamas Lietuvoje rašinėčiau į "Savivaldybę", "Lietuvos Žinias" ir retkarčiais į "Lietuvos Aidą". Kanadoje bendradarbiauau "Nepriklausomoje Lietuvoje", "Tėviš-

kės Žiburiuose", "Naujienose", "Vienybėje" ir šiek tiek "Laisv. Lietuvoje" Tuom ir baigiu savo ilgą "istoriją", apimančią 1910–1972 m. laikotarpį, tikėdamas kad skaitytojas joje ras ką nors naudingo mūsų praeities įvykiams prisiminti.

GALAS

Ontario ežero malonumai.

mi mintis, kad Iza, „neištemptų“ jo ant drobės „išverstais kailiniais“, kitaip sakant, kad neapnuogintų jo vidinio „aš“!

Iza vilkėdavo baltu, elegantiškai sukirptu darbo chalatu, jos plaukai būdavo suversti atgal ir suminti ant viršugalvio sidabrinio lankeliu, ant jos veido negalėjai įžiūrėti jokių kosmetikos pėdsakų. Ta jos paprastybė, ta jos kažkokia asketiška elegancija jį žavėjo.

Retuomiais jo mintys nukrypdavo į praeitį. Jis jau buvo jai pozavęs anuomet, studentaujant. Ten buvo jaukus, studentiškas kambarėlis ir dviejų jaunuolių žavinga, sklidina pagundų ir polėkių jaunystė. Iza tada dar nelankė Meno Mokyklos, bet mėgo piešti. Ji pasiūlydavo anglimi ant didelių popieriaus lapų, ir jis atsimena, kad jos kambarėlio sienos nuo grindų iki lubų buvo apkabinėtos eskizais ir paveikslais. Kai jie pavargdavo besiglamonėdami, ji išsprūdavo iš jo apglėbio sakydama:

— Morkeli, šiandien mano modelis susirgo: papozuok man jo vietoje.

— Tu manai, maestro, kad modelis tau pozuos be honoraro? — jis atsakydavo.

— Nebūk toks materialistas, pone Morkau, pasiaukok menui.

— Nieko nėra už nieką, maestro.

— Tu čia dabar sėsk ant kėdės, — ji pristumdavo jį ir pasodindavo. — Jei sėdėsi ramiai, gal aš tau ir kokį honorarą sugalvosiu.

— Gal tu galėtum mane pasodinti ant sofos, ten minkščiau?

— Ne, Morkeli, ant sofos aš tavęs nesodinsiu, nes, kai tu atsisėdi ant sofos, tai ir mane pasisodini šalia, ir tada prasideda nebe meno, o meilės seansas...

Ramiai sėdėti jam greit nusibosdavo, ir jis imdavo ją erzinti, išdarinėdamas visokias grimasas. Ji prašydavo jį sėdėti ramiai ir „supykdamo“, o jam tada atsirasdavo proga „atsiprašyti“ ir prišokus nusinešti ją ant sofos...

— Jei dabar aš taip padaryčiau, kas atsitiktų? — dingtelėjo jam galvon, ir jis nusišypsojo, vogčiom žvilgtelėdamas į plačią, prabangią sofą. — Ne, dabar jis taip padaryti neišdrįstų, dabar čia nėra juoko ir išdaigų, o vis dėlto...

Iza padėjo teptuką, uždengė paveikslą ir tarė:

— Tu, tur būt, pavargai, pasilsėkime.

Jie atsisėdo ant sofos ir užsidegė cigaretės.

— Kodėl tu man neparodai paveikslų? — paklausė jis.

— Pamatysi, kai pabaigsiu: nebaigto darbo rodyti nemėgstu.

— Klausyk, Iza, tu atsimeni, kai aš tau pozuodavau anuomet? Ar tu neišsivežei iš Lietuvos nė vieno anų laikų paveikslų?

— Ne, viskas liko Lietuvoje, — atsakė ji ramiai ir beveik šaltai, nė kiek nepaskatindama jo tą temą kalbėti toliau.

Bus daugiau.

MARIJA SAULAITYTĖ

"AND YOU" – tai Marijos Saulaitytės poezijos knygos vardas. Knygą išleido Manyland knygų leidykla, kuri specializavosi lietuvių kurybos, o taip pat ir kitų tautų autorių knygų leidyboje. Aplanką gamino Pranas Lapė.

Ši jauna autorė artimai dalyvauja lietuvių visuomeniniame darbe, priklauso lietuvių skautų organizacijai, o taip pat yra Lietuvių Rašytojų draugijos narė. Ji dėstė Annchursto kolegijoje lietuvių kalbą. Taipgi ji dėstė Wotertown aukštesniojo mokykloje anglų kalbą ir literatūrą.

Pažymėtina, kad Marija Saulaitytė planuoja artimu laiku vykti į Vokietiją ir dirbti Vasario 16 gimnazijoje.

Dabar minimą knygą išleisdama, Marija Saulaitytė, lyg jautėsi neįprastai. Nors ji yra jau trečios iš eilės knygos autorė. Pirmosios dvi – irgi poezijos rinkiniai – "Kai mes nutylam" ir "Viena saulė danguje". Gal todėl ji sau į pagalbą pasikvietė JAV poetų sąjungos pirmininką, Fairleigh Dicksono universiteto profesorių dr. Charles Angoff. Kartais jauni autoriai panašiai ieško "užuovėjos", nesitikėdami, jog sulauks pakankamo dėmesio savo kūrybai. Tačiau, tikrumoje ir geriausia rekomendacija nei autoriaus, nei jo darbo neišgelbsti, jeigu tasai darbas pats per save nėra pakankamai svarus.

Lietuvės poetės angliškoji knyga. Ka gi, mums lietuviams čia nieko ypatingo. Mūsų talentingi autoriai, ne tik Jurgis Baltrušaitis, ar Milašius, bet ir kiti atidavė savo širdies liepsną svetimoms kultūroms. Jeigu jiems pasisekdavo, mes jautriai didžiūjavomės. Nugri, mūriškių laimėjimas!

Tačiau šiuo tarpu kalbamoji knyga jau sudaro ypatingesnę atvejį. Čia yra įrodymas, kad lietuviškoje šeimoje augusi, patriotiškai nusiteikusi autorė, tiek persiėmė svetimą kultūrą, kad pasiryžo ar ilgam ar trumpam, o vis tik apleisti savo gimtąjį židinį. Ne ji viena, o daugelis dabartinių jaunuolių jaučia, kad greičiau ir artimiau esti, jeigu jie savo giliai širdyje slypinčias gudas pasako svetimai kalba.

P. Tarv.

EXCERPTS FROM MARIJA SAULAITIS' BOOK
"AND YOU"

The music—
was it music?—
has withdrawn its ominous beat
and we are left with the reality
of joy and sorrow
comingling in soundless engravings
on recorded daylight savings time
which we never thought to save
because it was never ours.

Dull, dull the striking of the clock.
2:47.

In between.
A timeless minute
and then sleep

8 psl.

KAIP ANTANAS VIENUOLIS
GYVENO PASKUTINIUS
METUS

*Br. Buivydatė – Tyrų Duktė
Vilniaus spaudoje rašo, itin
būdingus atsiminimus vaiz-
duojančius rašytojo Antano
Vienuolio gyvavimo pasku-
tinais metais.*

Kopdama į kalnelį, galvojau, ar rasiu Vienuolį. Kai buvau užėjusi praėjusią savaitę, jo žmona pasakė, jog esąs Vilniuje, tačiau greit grįšias, nes liepos mėnesį važiuosią į Palangą vasaroti. Ji labai džiaugėsi važiuosianti į Palangą, nes buvę gėda pasisakyti žmonėms, kad nėra buvusi Palangoje, nors Vienuolis dažnai ten vasarodavęs.

Užlipusi į antrą aukštą, pamatiau Vienuolio kambario duris atdaras, o jį patį sėdintį ant sofos apsirengusį, su apsiaustu ir skrybele.

— Labai, labai, — ištiesė ranką, — sėskite čia, — parodė šalia savęs. — Netoli buvau nuejęs Šventosios pakrantėmis, o pavargau. Seniau kiek išvaikščiოდavau. Buvo vieni niekai nueiti iki Karalienės liūno ir dar toliau. O dabar...

— Atėjau paslaugos prašyti ir dėl to atnešiau „kyšį“, — padėjau ant sofos storą voką — ten buvo 30 banknotų po 100 rublių.

Vienuolis paėmė voką, išėmęs pinigų, suskaičiavo ir nunešęs padėjo į rašomąjį stalą.

— Gavau honoraro iš leidyklos, tai dalį paskolos grąžinu, — pasakiau.

— Ačiū, ačiū. Kasdien tokius „kyšius“ neškite, — pa juokavo.

— Tai priešais ir nepasidarėme, nors ir paskolinote pinigų.

— Nėra taisyklių be išimties, — atsakė. — Tai kokios paslaugos norite?

— Man pasiūlė Rašytojų sąjungos sekretorius stoti

and then
fields within fields
in a world
I have yet to discover.

Death is having you near
and not being able to touch you.

Death is vanquished
when you come within my grasp
and I choose
to love your perfection
more than my grief.

And I let you go,
and you hold me.

The earth has seen much pain
and has outlived it.

For what can I hope,
I—who am not earth
and who will never be sky?

Pain has built a house
and unwillingly pays my tenure
which, though uncertain,
is momentarily secure.

He stands alone:
a solitary uniqueness.

It is better, they say,
to have loved and lost
than to have kept and hated.

Or is it?
Is there a choice
in being alone?

į Rašytojų sąjungą. Mykolaitis-Putinas ir Sofija Ciurlionienė-Kymantaitė jau pažadėjo parašyti rekomendacijas, o trečią gal jūs parašysite?

— Su mielu noru, su mielu noru, tik nusirengsiu, — ir išėjo į prieškambarį.

Atėjęs paėmė popieriaus lapą, pieštuką ir, man duodamas, sakė:

— Parašykite jį, ką norite, aš pasirašysiu.

— Negaliu, kaipgi aš pati apie save rašysiu, parašykite jį, — paprašiau.

Vienuolis atsėdėjo prie didžiojo stalo ir, šio to manęs paklausdamas, parašė ir man perskaitė.

— Prašau šitą sakinį išbraukti, — pasakiau išklausiusi, — ar jokia padėjeja nebuvau jūsų kūryboje. Kam mane aukštinate?.. Kabelių sudėjimas ar kalbos klaidos pataisymas retkarčiais — juk tai joks kūrybinis padėjimas...

Vienuolis tą sakinį išbraukė ir, atsisėdęs prie rašomosios mašinėlės, perrašė ir pažadėjo nusiųsti Rašytojų sąjungai.

Nuoširdžiai padėkojau.

— Kada žadate važiuoti Palangon? — paklausiau.

— Tur būt, kitą savaitę: žmona jau parėdus siūdina si... Pailsėsim, pasimaudysim, ir atvažiuosim vėl sėsiu prie rašomojo stalo. Reikia skubėti, laikas bėga.

— Ką dabar ruošiatės rašyti? — paklausiau.

— „Kryžkelių“ antrą dalį. Jau medžiagos turu pri rinkęs. O, kad aš turėčiau Putino intelektą...

— Aš irgi važiuosiu Palangon liepos mėnesį...

— Tai užėkite į Daukanto gatvę.

— Būtinai. Laimingos kelionės! — atsistojau.

— Ačiū, ačiū...

Atsisveikinome.

— Žemyn nebelydėsiu, — pasakė, išleidęs į koridorį. — Truputį jaučiuosi pavargęs. Ak, tie metalai...

Kol nulipau žemyn, jis stovėjo aukštai, prie laiptų. Uždarydama apačioje duris, pamojavau ranka. Jis tuo pačiu atsakė.

Tai buvo mūsų paskutinis pasimatymas. Man rodos, kad ir mašinėlė tada Vienuolis rašė paskutinį kartą. Grįžęs iš Palangos, dar parašė „Topilė Miškeliūnaičią“. Bet jis rašydavo ranka.

Love is love.

Fascinating.
Redundant.

Heroic standings
in the battlefield
between two enemies.

Your neutrality violated,
your banner severed,
your word of comfort
distorted
by raging senselessness.

You stand.

And when you fall,
they join forces.

po chicagos dangum

ŠAULIŲ VEIKLOJE. Vytauto Didžiojo Šaulių kuopa Chicagoje subūria vis daugiau lietuviško jaunimo ir vyresniųjų. Štai paskutiniame biuletenyje paskelbta, kad į kuopą įstojo: A. Davis, Modesta Davis, kun. P. Urbaitis, C. Wood, Vincentas Tutlys, G. Mališauskas, Br. Petrauskas, B. Žemgulis. Šaudimo vadovu yra pakviestas K. Pumputis. Kuopa paskyrė 50 dol. Michigan mieste, International Parke lietuvių karių ramovėnų statomam paminklui buvusiems trims Lietuvos prezidentams, nes ten auga prez. A. Smetonos eglė, pasodintos dar dvi ir prie jų bus paminklas.

BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS muziejus išleido atsišaukimą į visuomenę, kad ji kiek galėdama remtų muziejaus statybą. Konst. Petrauskas kūratorius šiltais žodžiais kviečia visuomenę aukoti ir įstoti į narius, metinis mokestis 10 dol., narys rėmėjas 25 d. ir amžinas narys 100 dol. Šiais metais įstojo 20 narių iš įvairių vietų, o visam amžiui net 9 nariai, namo plytas pirkę 22 nariai. Gaila, kad teko atsisvei-

kinti su Antanu Šimkum, kuris mirė vasarą, buvo labai nuoširdus muziejaus rėmėjas, net paliko savo kostruotą bakūžę. Muziejaus piknikas bus rugp. 27 d. Stone Crest Mannor, New Buffalo, Mich. prie ežero, kuriame kviečiami dalyvauti visi nariai ir svečiai, bus labai daug visokių pramogų žemėje ir vandenyje.

NIEKO NEKLAUSĖ. Alto ir LB dvasiškių patarimas, kad nevežti į Lietuvą mažų vaikų kompiuterių stovyklą, negelbėjo. Cicero LB pirm. V. Zalatoriaus žmona liepos 31 d. išvežė Maskvon 17 vaikų. Jie bus įreminti į Vilniuje pionierių stovyklą. Kadangi Amerikos valdžia nedavė leidimo vaikus vežti kaip ekskursantus, tai vyko keletas ir tėvų. Mes patartume, kad tėvai visi išvažiuotų į Lietuvą ir tegu ten pasilieka. Lietuvoje žmonės net gyvybes aukodami, kalėjimuose kentėdami, Sibire mirdami neprisiima komunistų primetamo režimo, o iš čia mat nežina ką darą, jiems į glėbį einą. Kam dar reikėjo trauktis iš Lietuvos, jei komunizmas toks patrauklis?

JAUNIMO CENTRAS.

Rugsėjo mėn. 10 d. įvyks naujų pastatų atidarymas su specialiomis iškilmėmis ir vakariene. Kun. Kubilius skelbia, kad nuo dabar JC pastatas tarnaus lietuviškai visuomenei ir mokykloms, o taip pat čia bus patalpinti archyvai. Jezuitų leidžiamas dvisavaitinis laikraštis "Mūsų Žinios" išeis specialiai padidintas, su sveikinimais, straipsniais ir pranešimais. JC sodelis dabar gražiai išpuoštas p. Talantų šeimos aukomis, Nepriklausomybės paminklas patvarkius prisiderintų prie pilno gražaus vaizdo. Čiurlionio galerija, kuri ilgą laiką vargo rūsių patalpose, bus perkelta į naujus rūmus. Jaunimas čia irgi sulauks naujos salės su kavine, bus priglauta Dariaus ir Girėno mokykla.

DARBŲ RAŠYTOJAS

Kas nepažįsta rašytojo Anatolijaus Kairio? Jis Kultūros fondo pirm. Teatro Festivalio pirm. ir organizatorius, LB Tarybos narys ir net knygu, vaidybos, teatrų rašytojas, naujai parašė "Žmogus ir tiltas", "Rūtelė", parašė drama apie Simą Kudirką. Kodėl gi JK delegatai neįėjo organizuoti į šokių šventę? Bet mes visi kartu turime sutikti jau su praeitimi. O ir filmų ro-

ALIAS CHICAGOS SKYRIAUS VALDYBA: Iš kairės: J. Martinkus, S. Lukauskas, A. Kerelis, V. Peseckas, A. Kazakevičius.

dymai mūsų spaudoje dar neišdėlio nepaliesi. Rašyt. A. Kairys siejosi, kad nors dalis to jaunimo atstovų užsidegtų lietuvišką literatūrą, menu, daile, teatru, vaidybą, o taip pat įsijungtų į visą išeivijos gyvenimą.

ŽUVUSIŲ PAGERBIMAS

Rugp. 22 d. Civic Plazoje įvyks Chicagos vyrų ir moterų pagerbimas, kurie žuvo nuo I, II, Ir Korėjos bei Pietų Vietnamo karuose, ir atidavė savo gyvybę už šį kraštą. Mėras Daley ir jo įstaiga prašo, visų žuvusiųjų likusių šeimų patiekti savo pavardes ir rezervuoti vietas iškilmėms. Yra daug ir lietuvių žuvusių, reikia tikėtis, kad likę tėvai, kiti nariai šiame pagerbime dalyvaus. Tad teikite Miesto administracijai apie save žinias raštu.

Bal. Brazdžionis.

● **MARQUETTE PARKO** gyventojas Juozas Simokaitis nupirko gerai išdirbtą taverną iš Kazio Kuprešio ir gan gerai verčiasi. Taverna yra 2638 W. 69-toje gatvėje. Klientūra švari ir aplinka maloni. Čia gaminami įvairūs vietos ir užsienio gėrimai. Naujam prekybininkui klientai linki sėkmės.
Vytautas J. Grikielis.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Prašau neatsisakyti patalpinti šį mano paaiškinimą: š. m., N. L. Nr. 2006, pulk. K. Škirpa skundėsi kad iš N. L. VII, 12 str. "prieš 50 metų" klaidingai tvirtinęs būk. gen. K. Mus-

teikis, dr. P. Karvelis, E. Galvanauskas, R. Skitė ir J. Vailokaitis patarė p. Škirpai nuo sukilimo susilaikyti ir kadaš nežinia iš kur paėmęs citatą: "Jei nėra jokių pagrįstų pažadų iš vokiečių pusės, tai nėra prasmės velti jaunimą į sukilimą kuriame be reikalo bus tik pralietas kraujas ir paaugotos gyvybės". Jei gerb. p. Škirpa būtų atidžiau išsiskaitęs mano straipsnį, tai būtų pastebėjęs kad ten nėra pasakyta kad tie veikėjai nutarė p. Škirpai susilaikyti nuo sukilimo; - savo laiške žodėlį "man" įrašė pats laiško autorius. Kad tie veikėjai "galvojo teisingai", tai yra mano asmeniškai nuomonė.

O "nežinia iš kur paimta citatą" kaip ir kitus davinčius esu paėmęs iš p. P. Dirksio pasisakymų str. "sukilimą pramiegojo" (L. L. 1971. IX. 23), Nr. 20. Kadangi p. Dirksis faktinai Kauno sukilimams vadovavo, tai manau kad jis tame reikale yra daugiau kompetingas ir geriau informuotas, tai labiau kad nepastebėjau spaudoje, kad kai nors jo pasisakymas būtų paneigęs.

P. Lelis.

FANTASTINIS greitis pasiektas Japonijos geležinkelio statyboje. Pagamintas lokomotyvas, kurs galės pasiekti į valandą 340 mylių greitį. Bet susidaro problema, ar geležinkelio bėgiai galės išlaikyti tokį nepaprastą greitį. Prieš naudojant šį naują išradimą teks pašalinti visą eilę kitų techninių kliūčių.

L. D. K. Birutės d. jos Čikagos skyriaus vadovybė: Iš kairės: V. Genienė, M. Babickienė, V. Kulikauskienė, B. Gustaitienė; stov: L. Dainauskienė, I. Kulikauskaitė, M. Jautakienė, M. Tamulionienė, O. Andriušaitienė.

LIETUVOS
ATSTOVAI
OLIMPIADOSE.

XX Olimpiadų žaidynių kaimelyje pastatytas uolos gabalas, atvežtas iš Olimpijos. Jame iškaltas įrašas "Olimpinės žaidynės. Olimpija, 776 m. pr. m. e. – olimpinės žaidynės. Miunchenas, 1972 m." Įrašas apima ilgą, labai sudėtingą ir įdomią olimpinį žaidynių istoriją.

Pirmos istoriškai patikimai aprašytos olimpinės žaidynės vyko 776 m. pr. m. e. Tačiau olimpinį žaidynių pradžią siekia tolimą priešistorinę praeitį. Laki graikų fantazija sukūrė puikias legendas apie jų atsiradimą. Viena jų pasakoja, kad olimpinės žaidynės buvo pradėtos Heraklio, kai šis nugalėjo Elados valdovą ir, džiaugdamasis pergale, surengė bėgimo varžybas tarp keturių savobrolių. Heraklis, sveikindamas nugalėtoją,

padovanojo jam alyvmedžio šakelę. Kita legenda pasakoja, kad varžybinės žaidynės pradėjęs Dzeusas.

Olimpinės žaidynės seniojoje Elados žemėje, kaip taikos ir brolybės šventė, buvo labai populiarios. Graikų istorikas Timėjus net skaičiavo metus pagal olimpiadas. Laiko tarpas tarp dviejų olimpinį žaidynių (1417 d.) buvo laikomas olimpiniais metais arba olimpiadomis. Artėjant olimpinėms žaidynėms, specialūs pasiuntiniai išvykdavo į visas Graikijos valstybes, skelbdami "šventąsias paliaubas". Karai buvo nutraukiami, niekas neturėjo teisės netik panaudoti ginklą, bet ir įnešti jį į Elados teritoriją. Tik šiuolaikinės olimpinės žaidynės karai sutrukdė (1916, 1940 ir 1944 m.).

Pirmųjų olimpinį žaidynių programa buvo neturinti savobrolių. Heraklis, sudėtinga – vieno stadijaus bėgimas.

Bėgimo tako ilgį graikai matavo pėdomis: 600 pėdų sudarė "stadijų" (iš čia kilęs žodis "stadionas"). "Stadijus" Olimpijos stadione buvo lygus 192,27 m.

Nuo XIV olimpinį žaidynių programą įtrauktas dviejų stadijų bėgimas (bėgikas turėjo bėgti nuotolį ten ir atgal, o nuo XV – ilgas bėgimas, kuris iš pradžių sudarė 8, vėliau 10, 12, 24 stadijus, t. y. 4714,5 m. XVIII olimpinį žaidynių programoje jau buvo imtynės ir penkiakovė. Penkiakovę sudarė: bėgimas, disko metimas, šuolis į tolą, ieties metimas ir imtynės. XXIII olimpinėse žaidynėse prasidėjo kumščių kovos. Garsus graikų filosofas ir matematikas Pitagoras buvo vienas olimpinį žaidynių šios kovos nugalėtojas. XXV žaidynėse pradėdama lenktyniauti vežimais, į kuriuos pakinkyti 4 arkliai, o XXXIII – įvedamos žirgų lenktynės ir pankrationas (kumščių kovos ir imtynių junginys). Pastaroji rungtis pati sunkiausia ir žiauriausia. Buvo kovoje ma plikais kumščiais iki tol, kol vienas iš dalyvių toliau nebepajėgė tęsti kovos arba pasidavė. Šioje rungtyje kovotojai galėjo daryti viską: mušti, spirti, laužti pirštus, rankas ir t. t. Pagrindinė mintis šios rungties tokia: vyras, kare susitikęs priešą, turi mokėti kovoti be ginklo.

Dalyvauti olimpinėse žaidynėse galėjo tik laisvi Graikijos piliečiai – vyrai. Kiekvienas dalyvis turėjo 10 mėn. prieš žaidynes kasdien treniruotis savo tėvynėje, o 30 d. prieš pat žaidynes – Eladoje. Vadovavo treniruotėms patyrę mokytojai, kurie buvo labai gerbiami. Jei jų mokiniai nugalėdavo žaidynėse, mokytojų garbei Olimpijoje buvo statomi paminklai, kuriamos dainos. Tačiau moterys žaidynėse negalėjo būti net žiūrovėmis.

Nuo 146 m., kai Graikiją užkariavo Roma, varžybose galėjo dalyvauti ir kitataučiai. Ilgainiui ėmė blėsti varžybų šlovė. 393 m. Feodosijos imperatorius Milane net uždraudė žaidynes.

Ilgus metus olimpinės

PHARMACIE
Gagnon
ROBERT GENDRON LPH. PROP.
366-9742

7626 CENTRALE LASALLE

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

žaidynės buvo užmirštos. Tik XIX a. vokiečių mokslininko E. Kurcijaus iniciatyva 1875 – 1881 m. buvo atkasti. Olimpijos griuvėsiai, atgaivintos žaidynių organizavimo idėjos. Prancūzų pedagogo ir visuomeninio veikėjo Pjero de Kuberteno (1863 – 1973) iniciatyva 1894 m. birželio 16 – 24 d. Paryžiuje vykusiam Tarptautiniame fizinio lavinimo kongrese buvo priimtas nutarimas atgaivinti olimpinės žaidynės.

Šiuolaikinis olimpiadų skaičiavimas pradėtas nuo 1896 m. Ir dabar olimpiada skaitomas keturių metų periodas. Olimpinės žaidynės vyksta kas ketveri metai, o pirmaisiais olimpiados metais laikomi keiliamieji metai.

Olimpinėmis žaidynėmis vadinamas metas, kai vyksta žaidynių varžybos. Jos rengiamos pirmaisiais olimpiadų metais. Vasaros žaidynės negali trukti ilgiau kaip 15 d., žiemos 10 d., įskaitant ir atidarymo dieną.

Pirmosios šiuolaikinės olimpinės žaidynės įvyko 1896 m. Atėnuose. Jose dalyvavo tik 285 sportininkai iš 12 šalių. O jau IV (1908 m.) žaidynėse Londone dalyvavo visų penkių kontinentų sportininkai.

Dalyvavo olimpinėse žaidynėse ir Lietuvos sportininkai. Tačiau jų pasiekimai buvo kuklūs. Pirmieji Lietuvos atstovai dalyvavo 1924 m. VIII žaidynėse Paryžiuje. Lietuvos futbolo rinktinė, pralaimėjusi Šveicarijai 0:9, iš tolesnių varžybų iškrito. Dvartininkai J. Vilpišauskas ir I. Anolikas, dalyvavo 188 km plento lenktynėse.

1928 m. Amsterdamo olimpinėse žaidynėse dalyvavo palyginti gausi grupė – 12 sportininkų.

Helsinkio olimpinėse žaidynėse buvo Lietuvos pasiuntiniai: krepšininkai

Dantų gydytoja
DR. A. O. JAUGELIENĖ
1410 Guy St., 1 a. 11 - 12' k.
Tel:
932-6662; namų 737-9681

S. Butautas, K. Petkevičius, J. Lagunavičius, S. Stonkus, V. Kulakauskas, boksininkas A. Šocikas, fechtuotojas J. Ūdras. Olimpinis medalius pirmieji gavo krepšininkai Helsinkioje.

Lietuvos boksininkų šeimai Helsinkio olimpinėse žaidynėse atstovavo Algirdas Šocikas. A. Šociko pasirošimą ir kovas stebėjo ypatingu dėmesiu ir su didelėmis viltimis. Jis buvo laikomas vienu iš favoritų tarp 22 Helsinkio žaidynių sunkiasvorių. Pirmoji kova su lenku Gostianskiu tai patvirtino: varžovas jau antram raunde atsisakė kovos. Tačiau sekančioje kovoje atsitiktinumas nulėmė viską: pralaidęs smarkų smūgį pačioje kovos pradžioje. A. Šocikas pralaimėjo Pietų Afrikos Respublikos boksininkui A. Nimanui. Fechtuotojų rinktinėje buvęs J. Ūdras pralaimėjo parengiamose varžybose. Tad pirmieji Lietuvos sportininkų žingsniai, olimpinėse žaidynėse prieš 20 metų, buvo sėmingi: pirmieji trys olimpiniai medaliai buvo parvežti Lietuvos žemėn.

Sekantys mūsų respublikos olimpiečių žingsniai buvo dar tvirtesni. Į pirmą kartą Australijoje rengiamas žaidynės išvyko lengvaatlečiai J. Pipynė, A. Mikėnas, krepšininkai K. Petkevičius, A. Lauritėnas, S. Stonkus, boksininkai R. Murauskas, fechtuotojas J. Ūdras.

J. Pipynė rekordo (1956 m. 1500 m bėgime) autorius – pats jausias Lietuvos atstovas XVI žaidynėse.

Pabaiga kitame numeryje.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

BIEGA, BEAUREGARD, VALADE & ISGANAITIS
INSURANCE EXCHANGE BUILDING
276 ST. JAMES ST. WEST – SUITE 525 MONTREAL 126.
Tel: 842-1126, namų 674-3364

Dr. V. Giriunienė

Dantų gydytoja

5330 L'ASSOMPTION BLVD.
MONTREAL,
TEL. 255-3535

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 St. CATHERINE Street W., Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-3275
Suite 215, Montreal 109, Que.

KAIP LAIKYTIŠ ŠIRDIES ATAKOS

Tinkamas darbo ir poilsio režimas labai svarbu sveikstant po tokios rimtos ligos, kaip širdies atakos. Įvairūs žmonės nevienodai po jo jaučiasi (tai priklauso nuo amžiaus, ankstesnės sveikatos būklės, ligos sunkumo), todėl ne visiems reikia drausti skubėti, vaikščioti lauke, esant šaltam orui, maudytis jūroje ir pan. Sirgusiems širdies atako, kategoriškai draudžiama rūkyti. Antras būtinas reikalavimas - pasiekti ir išlaikyti normalų, ne per didelį kūno svorį. Kuo mažiau vartoti gyvulinių riebalų, daugiau aliejaus. Niekada nepersūdyti maisto; jei padidėjęs kraujo spaudimas, kuo mažiau vartoti druskos. Neriebi virta mėsa, žuvis nekenkia.

Po širdies atakos reikia vengti visko, kas sukelia skausmus, spaudimą už krūtinkaulio arba širdies plote, dusulį, galvos svaigimą. Dažniausiai tai būna per didelis fizinis krūvis arba nervinis įtempimas.

Tačiau kasdieninis reguliarus fizinis krūvis labai naudingas širdžiai, tik jis neturi būti per didelis. Patartina kasdien 1-2 val. pavaikščioti lėtu ar vidutiniu tempu lygia vieta ar nedidele įkalne, tik ne šaltą ir vėjuotą dieną. Pasitarus su gydytojos fizinės kultūros specialistais, naudinga reguliariai mankštintis, parenkant mankštos pratimus taip, kad jie nesukeltų jokių nemalonių jūčių. Galima vasarą (ne vidurdienį) dirbti, sode, darže. Nedraudžiamos ir vandens procedūros, tačiau grūdintis šaltu vandeniu reikia labai atsargiai. Vasarą galima maudytis tik šiltame vandenyje, neplaukti prieš bangas ar prieš srovę. Fizinio krūvio metu atsiradus skausmams, reikia tučtuojau sustoti, o jiems nepraeinant, išgerti nitroglicerino.

Beveik visi sirgę širdies ataka asmenys gali dirbti, tik svarbu, kad darbas atitiktų sveikatos būklę. Pavojinga dirbti darbą, reikalaujantį didelio jėgų įtempimo. Negalima dirbti

naktinėse pamainose, sveikatai kenksminga darba, aukštoje ar žemoje temperatūroje, dideliame aukštyje. Nepatartina važinėti į tolimes komandiruotes, dirbti šoferiu.

Labai svarbu pakankamai ilsėtis, bent 8 val. miegoti naktį ir būtinai pasėdėti po pietų. Naudingas aktyvus poilsis ir mėgstamas šalutinis darbas - muzika, fotografavimas, koleksionavimas, gėlininkystė, bitininkystė ir pan. Nereikia pasiduoti blogai nutaikai, nesierzinti dėl įvairių smulkmenų, vengti konfliktų šeimoje ir darbe, nes neigiamos emocijos lėtina širdies sveikinimą.

Nusikraučius keiksmingų įpročių, tinkamai dirbant ir ilsintis bei vartojant vaistus, jei jie reikalingi, po širdies atakos galima ne tik atstatyti savo buvusią sveikatą, bet net ir pagerinti ją.

Med. m. k. N. Misiūnienė.

IŠ MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖS.

Lietuvių kalba yra tarsi gyvas dinosauros. Kalbininkai į ją žiūri ir studijuoja. --W. Schmalstieg. Gera žinia mokiniams ir mokytojams: Knygų gali pirktikieki nori ir jas pėkoti. --Kun. J. Vaišnys.

Yra ir tokių mokinių, kuriems velniukas kužda į ausį: --Daryk ką nors. --p. Joga.

Mokyklos vedėjas turi būti ne tik vedėjas bet ir zirzlys. --J. Masilionis.

ŽEMAIČIU ŽEMEE

Gimtuoji žemaičių žemišvinta, Tu tuolima mūsų svajuoni, Kur įvyas Pavintees baltaa pražyst, Ėr balsas gegužies šauknumy

iš tuolimun klajuonių.

Nuoriečiau aiti par visą žemį Išgirst tuo šauksma mona šerdis truokšt, Tik atminimaa neš muni par vundinis plačiunsius, Par aukštus kalnus ėr baltūn bažnyčių buokštus.

Liūliūk, žaliūk tu šventa mūsų žemi, Ėr kuntreo nešk vergėjas sunki našta, Kuolvėsas pasaulis išgėrs ir mūsų skundą Ėr laisvis sauli nušvys tūn liūdną kraštą...

A. P. BAGDONAS

KAS DALYVAUJA MONTREALIO PARODOJE

Viso dalyvauja 11 valstybių. Šešios valstybės priklauso vakarų pasauliui ir 5 komunistiniam blokui. Vakarų pasauliui atstovauja JAV, Belgija, Prancūzija, Šveicarija, austriškasis Tirolis, o taip pat monarchistinis Iranas. Komunistams priklauso Sov. Rusija, komunistinė Kinija, kartu su savo satelitais Čekoslovakija, Jugoslavija ir Lenkija.

Parodoje abiejų sparnų valstybės daugiausia rodo savo meninius gaminius ir amatininkų būdingesnius darbus. Pastebėta, kad visos valstybės rūpinasi savo kraštų propagandą, ypatingai pabrėždamos dėmesio vertas vietas, kad būtų galima pritraukti daugiau turistų. Doleriai visiems rūpi. Sov. Rusija šiemet pasinaudojo ankstyvesniu holandiškuoju paviljonu, o komunistinė Kinija turi buvusį Taiwano pastatą. Parodoje organizuotos tautinio pobūdžio įvairios meninės programos. Sovietai didžiuojasi lietuvišku gintaru.

• ANTANAS ADRIULIONIS daugelio lietuviškų organizacijų veikėjas Bostone turėjo operaciją.

POPULIARUS ANEKDOTUS MASKVOJE.

Prancūzas turistą Maskvoje susitinka rusą ir klausia:

- Ar turi automobilį?
- Ne. Man nereikia. Mes turim autobusus, traukinius - lėktuvus. Automobilį? Velniams jis man reikalingas.
- Bet jeigu tu sumanai išvažiuoti į užsienį?
- O. Į užsienį mes važiuojame tankais.

Jony's Photo Studio
1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

JUOZAS GRAŽYS
KAILIŲ SIUVĖJAS
• Siuvu ir parduodu
• Taisau ir remeliuoju
• Vasaros laike saugojimas (Storage)
6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. Lapenat
GENERAL CONSTRUCTION REG'D.
89 Orchard Street, LaSalle, P.Q. Tel. 366-6237
[vairi industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame įvairius patarimus, įkainavimus, be jokio atlyginimo. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina.]

TEXACO
MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)
POINTE CLAIRE, P.Q.
601 St. Jean Road.
Tel. 695-3883
• Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
• Degalai, tepalai, padangos ir kita
• Montrealiečiams lengvai pasiekama greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.
7725 George Street LaSalle, Que.
TEL: 366-0500, 366-4203
• Taisymas ir dažymas automobilių
• Pardavimas ir taisymas Chaparral firmos snowmobile ir Moto firmos snowblower ir taip pat motorinės valtys. Sav. G. Desrochers

Jetté & Frères
Hydro - Quebec atstovas,
Tik Cascade 40
apmokate mėnesinę elektros sąskaitą.

1.75 par mois per month
40
kuris išnuomuoja ir įrengia karšto vandens šildymą.
2.25 par mois per month
60
Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Taip pat garinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Veltui įkainavimas.
Jetté & Frère Ltée.
Plumbing & Heating kontraktorius.
140-2e AVENUE - 366-0330

LaSalle
AUTOMOBILE INC.
366-7818
PARDAVIMAS
Imperial - Chrysler - Dodge - Charger
Coronet - Challenger - Swinger - Demon.
Camions DODGE Trucks
7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.
Mechanizuotomis priemonėmis įvairius ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės taisymas ir dažymas. Kreiptis: De La Verendrye Blvd.
LAURENT DAIGNEAULT.
Président
Tel. 365-3364

DAUG KALBŲ AMERIKOJE

204 mln. amerikiečių tauta dažnai vadinama tautų tauta. Oficiali kalba anglų. Tačiau nesunkus tebėti, kad amerikiečiai kalba ir tautų, kurių atstovai jie yra, kalbomis. 94% amerikiečių yra pereiškę, kad pagrindinė jų kalba yra anglų, o 12 mln. – kad namuose kalba gimtąja ar tėvų kalba.

75 mln. amerikiečių save laiko kilusiais iš Europos. Tai 20 mln. vokiečių, 19,1 mln. anglų, 13,3 mln. airių, 9,2 mln. ispanų, 7,2 mln. italų, 4 mln. lenkų ir 2,2 mln. rusų. Lietuvių priskaičiuojama iki 204 tūkst. (MG 1970 m. 5 nr) latvių – 30 tūkst., estų – 20 tūkst.

Meino valstijoje yra daug prancūziškai kalbančių amerikiečių. Čia aiški prancūziškai kalbančios Kanados dalies įtaka. Prancūziškai kalbančių yra Luizijos pietinėje dalyje, ypač kaimuose. Tai vienas iš pėdsakų, kai prancūzai valdė nemažą teritoriją palei Misisipės upę. Nors ši teritorija 1803 m. buvo nupirktą iš Napoleono, bet prancūzų kalba išliko iki šiol. JAV mokslininkai apskaičiavo, kad 400 tūkst. amerikiečių kalba prancūziškai.

Iki šiol 2 mln. amerikiečių namuose kalba rusiškai, 250 tūkst. – vokiškai, 650 tūkst. – itališkai, 220 tūkst. – lenkiškai. Minesotos, Mičigano ir Viskonsino valstijose, kurios supa Didžiuosius ežerus, apie 600 tūkst. amerikiečių kalba daniškai, švediškai, norvegiškai ir suomiškai.

Daug amerikiečių kalba ispaniškai. Tai ir ispanai, ir iš Pietų Amerikos atvykę imigrantai. Iš 6,7 mln. JAV gyventojų, kurie

kilę iš ispaniškai kalbančių tautų, 65% kalba tik ispaniškai daugiausia kalbama Niujorke, Majamyje, Arizonos, Niumeksiko, Techaso ir Kolorado valstijose.

Seniausioji kalbinė mažuma JAV – indėnai. Du trečdaliai iš 790 tūkst. indėnų ir šiandien kalba savo kalbomis: Arizonos, Niumeksiko ir Jutos valstijose indėnai kalba navajų, Aliaskos eskimaimų ir jupikų. Indianos ir Montanos valstijų indėnai – kri, kitos Montanos dalies, Šiaurės Dakotos, Minesotos, Viskonsino ir Mičigano valstijose – odžibų kalbomis.

Amerikiečių kalbininkų nuomone, išlaikyti tėvų kalba ypač stengiasi japonai ir kinai. Šiomis kalbomis veikia specialios mokyklos. Pavyzdžiui, Portlande (Oregono valstija) 80% kinų namuose kalba tik kinesiškai.

Amerikiečių mokslininkai pateikia ir kitų pavyzdžių. Beveik iš 6 mln. žydų tik 50 tūkst. kalba ydiš, nes tik dabar tos kalbos jie pradeda mokytis. Mažėja mokinčių arabų kalbą. Kalbininkų duomenimis, 90% pirmos imigrantų kartos arabų kalba "arabiška anglų kalba". JAV gimusieji vaikai dažniausia kalba angliškai ir tik 60% jų gali kalbėti arabiškai. Tik 27% jų vaikų bemoka arabiškai.

Tenka girdėti ir lietuvių kilmės amerikiečius kalbant lietuviškai. Senoji karta, kuri į Ameriką atvyko iš Lietuvos šio amžiaus pradžioje, išlaikė tarmes, kurios kartais leidžia spręsti, iš kurio Lietuvos krašto yra kilę žmogus. Vyresnioji karta

labai gausiai vartoja anglų kalbos žodžių su lietuviškomis priesagomis, galūnėmis ir priešdėliais. Pavyzdžiui, sakoma: "Prisiparkinau karą prie pat saidvuoko" ("Pasistačiau automobilį prie pat šaligatvio"). Lietuviai, atvykę į JAV po antrojo pasaulinio karo, daugiausia kalba bendrine lietuvių kalba ir labai retai įpina "sulietuvintą" anglų kalbos žodį. Tačiau daug kas iš šių žmonių vartoja anglų kalbos sakinių intonaciją.

DUKRELES IR MAMYTĖS

Dažnaitėvai stebėsi dėl savo vaikų elgesio: "Iš kur visa tai? Mes iš tiesų taip nesielgiame."

Štai mama moko dukreles:

– Irma, neleisk į kambarį tetos Irenos. Ateina vis su savo bėdom.

Irmutė nustemba. Taip neseniai mama gyrė tetą Ireną...

Netrukus suskamba skambutis. Irma pradaro duris ir tyliai sako:

– Nėra mamytės. Išėjusi.

– Įleisk, aš tik pirkinius pasidėsiu.

Irmos mintis dirba žaibiškai: "Įleisiu, mamai bus gėda. Bet negi ižėisi mamos draugę". Įleido.

Iš fotelio pakilo mama ir išbarė Irmą:

– Tai žioplė, nepastebėjo manęs. Gausi pylos, tai kitą kartą žinosi.

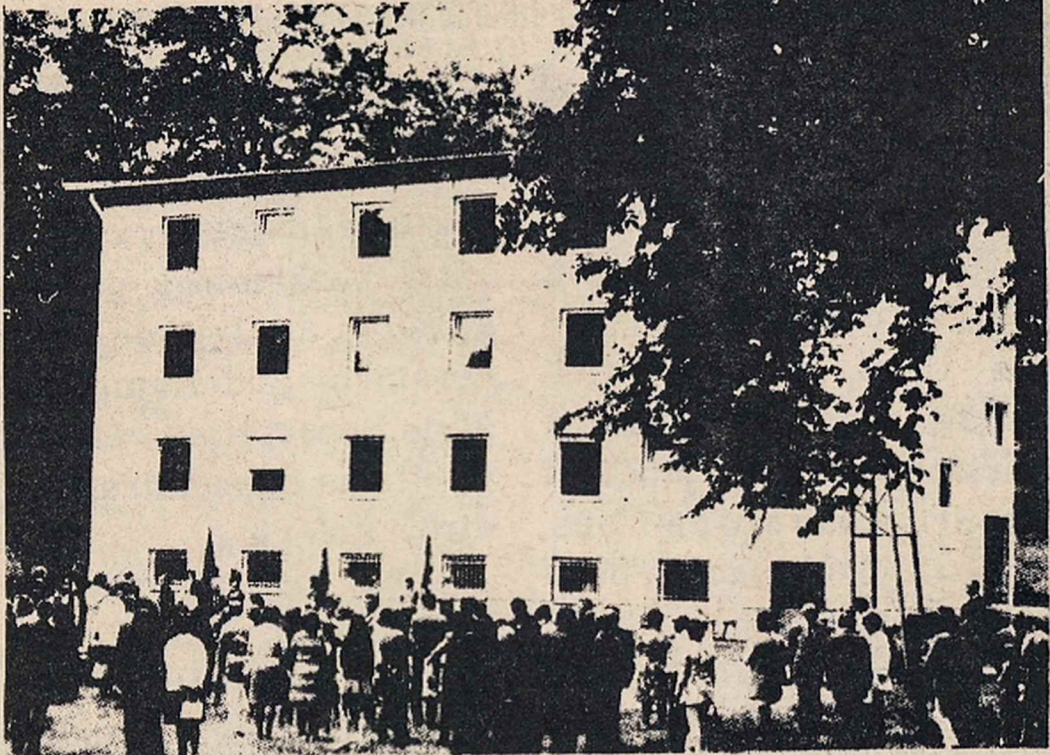
"Ach, tie suaugę. Jie vis išsisuka. Reikės ir man išmokti", – sumoja Irma.

Apgaulė į pagalbą pasikvies draugą melą. Tada mama klaus: "Iš kur išmoko".

...Mamos draugė Ilona dažnas svečias jų namuose. Jos labai atviros. Visas smulkmenas išsipasakoja. Visiems girdint. Kaip mažoji Danguolė nustebo, kai mamytė viešniai ėmė pasakoti apie Iloną. Viską, viską. Daug ydų, pasirodo, turi geriausia mamytės draugė. O Danguolė taip ją gerbė.

– Įdomu, kaip mama dabar kalbės susavo drauge Ilona? Gal visai nesikalbės, jei ji tokia netikusi-samprotauja mažoji.

Kaip nustebo mergaitė, kai mama atėjusią Iloną pabučiavo, išgyrė jos suklelę, veido spalvą, pavaišino kava. Paskui jos

Vasario 16-tos gimnazijos bendrabutis mergaitėms

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS
VILOJE

'AUDRONĖ'

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Atidaroma vasarajimui nuo BIRŽELIO 24 d. iki RUGSĖJO 15 d. ir jau DABAR priimami užsakymai.

Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ adresu: JANSONAS — AUDRONĖ, P. O. Box 424, OSTERVILLE, MASS. 02655. Tel. (Area 617) 428-8425.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

drauge iškaukšėjo į svečius. Gera ar bloga Ilona?

Kai mamą mokyklą iškvietė dėl Danguolės elgesio (apšmeižė suolo drauge, apvagino, ji neatsistebėjo).

– Mes taip sąžiningai gyvenam. Turim draugų, su visais sugyvenam. Patys galit suprasti, kad blogi žmonės neturi gerų draugų.

Tad iš kur Danguolė tokia? Kodėl ji tokia? Ji dar nemoka tyliai kaip pelė paleisti gandą ir pasislėpti už kieno nors pečių arba kaltę primesti kitiems; nemoka meiliai šypsotis, draugauti net tada, kai pavydas graužia dėl menkiausio kito žmogaus pasisekimo.

Šiandien tokie mažyliai daug ką daro nemokėsiškai, negabiai, bet ateis laikas, jie pralenks savo tėvus ir juos pačius apgaudinės. Taip ir augs pataikūnai, šmeižikai. Visuomenė kenčia nuo jų. Pažiūrėti viskas padoru, blizga, užkulisiai murzini, pilni

šiukšlių. Senasis raugalas (nors maža dalimi persiduoda iš kartos į kartą,) bet jaunoji karta, mūsų karta, baigusi aukštąsias ir vidurines mokyklas, turėtų daugiau pagalvoti apie savo mažylis.

M. Babeckienė

BŪSIMASIS
KAIŠIADORIŲ
PAUKŠTYNAS

Kaišiadoryse statomas didžiulis vištų fabrikas.

Šių metų pabaigoje jau busiame jame įkurdinta šimtas tūkstančių vištų. Kitas šimtas tūkstančių bus apgyvendinta paukštidėse dar po metų.

Baigta statyti busiame 1947 m., ir tada jau tame vištų fabrike kasmet busiame gaunama 45 milijonai kiaušinių.

LIETUVIŲ inžinierių ir architektų sąjungos suvažiavimas rengiamas ateinančio spalio 9 d. Washingtone. Sudarytas tam reikalingas komitetas, kuriam vadovauja inž. S. Račkaitis.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

KELEIVIS

NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODI SKELB DAMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO, KIEKVIENAM NUMERYJE YRA SENIAI PAGARSEJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APSAKYMŲ, EILERAŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIU PATARIMŲ SKYRIU.

Metinė prenumerata tik \$ 7.00

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

PRIE ŠAULIŲ VĖLIAVOS

Ištraukos iš šaulių veikėjo Karolio Miklovaičio pasakytos kalbos, šventinant šaulių vėliavą.

Sovietiškasis okupantas gerai žinojo, kad lietuvis šaulys yra priėmęs priešai ginti Lietuvą iki savo mirties. Todėl 1940 metais rusai okupantai

pirmoje eilėje puolė naikinti ir žudyti šaulius. Daug šimtų Lietuvos šaulių buvo išžudyta ir rusams okupantams net susidarė toks įspūdis, kad šauliai visai išnaikinti, kad jų dvasia išnyko Lietuvos žemėje.

Bet Lietuvos priešai karčiai apsiriko. Gyvenimas parodė, kad Lietuvos šaulių idėja tebėra gyva, kad šaulių darbas savo tėvynės labui vėl iškilio, nors toli nuo savo gimtosios žemės. Šaulių dvasia nemirė, šaulių darbas iš naujo išbujojo plačioje lietuvių visuomenėje.

Lietuvos šaulių Sąjungos steigėjas Vladas Putvyš-Putvinskis pirmoje eilėje troško išauklėti lietuvių patriotą, ištikimos tėvynės sūnų. Tarytum numanydamas, kad gali atelti sunkūs Lietuvai laikai, jis stengėsi lietuvių užgrūdinti, kad jis būtų tvirtas ir nepalaužiamas. Jo žodžiai: "Turime išugdyti blaivų ir taurų lietuvių, kad visi tautos meilės sucementuoti, galėtume pastatyti tvirtovę, kurios amžiais niekas neišgriautų, kad jos

Karolis Milkovaitis
C.V. vicepirmininkas
Foto: Tony's Laurinaitis

bent viena plyta kur nors pasaulyje atsidūrus, liudytų apie Lietuvą, keltų jos vardą ir stiprintų jos jėgas."

Šie Vlado Putvio žodžiai, tarytum testamentas skamba dabartiniam lietuviui šauliui. Tai mūsų šaulių credo. Tas mintis šaulys slapčia nuo Lietuvos priešų paslėpęs atsivežė į svetimas žemes ir jas čia atgaivino bendrai lietuvių veiklai stiprinti.

Bet lietuviai šauliai,

Trečiosios šaulių kultūrinės savaitės vadovai: iš k. I-je eilėje sėdi: V. Mingėla — spaudos ir informacijos vedėjas, V. Tamošiūnas — Šaulių Sąjungos pirmininkas, V. Pauža (visi iš Detroito), stovi — K. Šimėnas iš Bostono, A. Mantautas iš Brocktono, S. Barauskas iš Montrealio, A. Mateika iš Worcesterio, J. Stašaitis iš Dorchesterio.

Pirmoje eilėje sėdi iš kairės: V. Keturakis, V. Rušas, A. Mylė, Rinktinės pirm. Step. Jokubickas, A. Urbanavičienė, A. Šetikas, St. Jokubaitis ir J. Šiaučiulis.

pasiryžę kovoti dėl Lietuvos laisvės aniptol neįaučia jokios privilegijos ir nesiveržia savintis patriotines idėjas. Lygiai šauliai nesiryžta laukti kokių nors pirmenybių bendroje lietuviškoje veikloje. Juk suprantama, kad mūsų sunkioje kovoje neturėtų būti greta kovotojų ir stebėtojų. Mes žinome, kad laimėsime tik tada, jeigu kovos visa tauta, visi jos sūnūs ir dukros. /b.d./

L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA

Šių metų kuopos moterų skyriaus valdyba sudaro: pirm. J. Jukonienė, vicepirm. ir išdėlininkė M. Šiaučiulienė, ir sekretorė O. Mylienė.

Kuopos šaulė M. Kapravičienė aktyviai darbuojasi K. L. B. šalpoje.

Birželio 18 d. kuopos šaukykloje esančioje p. P. Skruibio vasarvietėje. "Nepriklausomos Lietuvos" laikraščio gegužinės metų įvyko L. K. Mindaugo

ir Neringos jūrų šaulių kuopų, Kanačos Rinktinės tarpkuopinės šaukyklos varžybos.

Varžybosė dalyvavo ir šaulės moterys.

Birželio 24 d. Mindaugo ir Neringos kuopos bendrai P. Skruibio vasarvietėje suruošė bendrą Joninių laužą. Programoje scenos mėgėjų grupė atliko trumpą K. Kodatienės eiliuotą montažą "Partizanų dvasios" Dalyvavo A. Mylė, A. Žuikas, A. Urbanavičienė, R. Tėkutytė ir M. Kazlauskaitė.

Kuopos Valdyba ryšium su Romo Kalantos diiviriška mirtimi už Lietuvos laisvę, K. L. B. Informacijos fondui paskyrė 100. dol. auką.

Buvo susirgęs aktyvus kuopos garbės šaulys Jonas Jurgutis ir š. A. Stašaitis, abiemis linkme geros sveikatos.

L. Š. S. T. Iškiliausiems laikraštiniams pagerbti prie Centro Valdybos sudaryta komisija. Ji sudaryta iš Los Angeles, Calif. esančios J. Daumanto šaulių kuopos. Komisijos sudėtis — A. Gustaitis, S. Paltas ir V. Prižgantas.

Pasireiškusiems laikraštiniams be pažymėjimų yra numatytos ir trys piniginių premijos I. 100. dol. II. 75. dol. ir III 50. dol.

Buvo sunkiai susirgusi Sofija Putvytė-Mantautienė L. Š. S. T. garbės narė ir buvusi šaulių vadovė, gyvenanti Brockton, Mass.

Vytauto Didžiojo šaulių kuopa, birželio 3 d. suruošė šaunu "Pavasario Baliaus" kuris praėjo didelių pasisekimu. Baliaus meninėje dalyje gražiai pasirodė Waukegano-Racine, moterų sekstetas vadovaujamas p. R. Diktienės.

SPAUDA MŪSŲ GINKLAS

Dar 1965 metais, šio laikraščio puslapiuose, šviesios atminties, redaktoriui Jonui Kardeliui redaguojant, pasirodė pirmasis "Trimito Aidas". Jame kartas paaiškinavo šaulių veiklai aktualūs straipsniai, korespondencijos, įvairūs vaizdai. Tai be abėjos padėjo sustiprinti šaulių veiklą Kanačioje ir J. A. V.

Nors ir be didesnes paramos, jisai ėjo ir buvo šaulių laukiamas svečias netiktai "Trimito Aido" skyrius bet ir patsai Nepriklausomos Lietuvos laikraštis.

Likimo taip jau buvo lemta netekus redaktoriaus Jono Karđelio, o vėliau sustojo ir "Trimito Aidas".

Daug kas jo pasigedo, ypač šaulių ir organizacijų nariai. Aplinkyboms pasikeitus, N. L. redakcijai ir N. L. Spaudos B-vės Valdybai sutikus, "Trimito Aidas" ir vėl gryšta į N. L. puslapius, kuris kaip ir ankščiau, N. L. skaitytojus informos apie, šiuo metų daug plačiau išsiplėtusią veiklą.

Šiame puslapy bus šauliškų įėjimų skleidžiamos. Ypač trokštame jaunimo artimesnio dėmesio mūsų darbu. Mūsų šukis — Nepriklausoma Lietuva!

Kaip seksis "Trimito Aidui" tarpti priklausys nuo mūsų pačių. Bus reikalinga visų mūsų sutelktinė parama. Nereikia abejoti dėl ateities, nes laisvoji lietuviška spauda yra mūsų pagrindinis ginklas.

J. Šiaučiulis.

"Liepos 18 diena Hamiltone mirė darbštus lietuvius, 1927 metais į šią šalį atvažiaves, Carlis -Kazys Pampalas. Daug kas iš mūsų, po praeito karo atvažiave, gerai atsimeiname jo lietuviškus barščius ir kopustų sriubas. Per nakvoti ar apsistoti, jis visada surasdavo laisvą kambarį ir pasiūlydavo maistą. Pampalas turėjo savo restoraną, kuriame jis ir jo šeima dirbo ilgas valandas. Velionis Carlis paliko dideliame skausme žmoną Ona Raguckas, dukterį Birutę, sūnų Vyta (George) ir šešius anukus. Ženatą Vyta Luka ir brolių Antaną Lietuvoje. Tegubus lengva jam ilsėtis Kanados žemėje".

Povilas Segas.

HAMILTON ŽINIOS

Šių metų rugsėjo mėn. 2 - 3 dienomis Hamiltono medžiotojų ir žuklautojų "Giedraitis" klube įvyks sportinis prizinis šaudymas, ruošiamas Šaulių Sąjungos Tremtyje Centro Valdybos kartu su Šiaurės Amerikos šaudymo sporto klubais. Tikimės daug šaudymo sporto mėgėjų.

Rugsėjo mėn. 3 d., sekmadienį, Hamiltono Šaulių kuopa visiems sporto dalyviams ir svečiams ruošia sporto šventės užbaigimą - pikniką medžiotojų ir žuklautojų klube.

Hamiltono sesės šaulės žada paruošti skanių valgių ir gėrimų, bus ir staigmenų. Hamiltono šaulių kuopos valdyba kviečia Ramovėnus, šaulius ir visus mielus lietuvius šiame piknike dalyvauti ir maloniai baigti šios vasaros sezoną.

Tad iki malonaus pasimatymo.

D. L. K. Algirdo Šaulių Kuopa.

● HAMILTONO lietuviai šiltai priėmė Australijos krepšininkus, sukuriais buvo sušalęs rungtynės. Tolimojo krašto lietuviams sportininkams pagerbti suruošta vakarienė.

IKURTUVĖS

Hamiltono dr. A. Gaillius priklausokaro veteranų ir šaulių organizacijoms. Lietuvių tarpe yra populiarius ir visų gerbiamas. Jis nusipirko sau namą. Ta proga, rugpjūčio 12 d. karo veteranai ir šauliai susirinko pas jį pasveikinti su išgyta nuosavybe. Sveikinimo kalbas pasakė prelatas Tadarauškas, bendruomenės pirmininkė L. Skripkutė, šaulių kuopos pirm. P. Kanopa ir k. veteranų atstovas Petraitis. Įteikta vertinga dovana, sugiedota ilgiausių metų. Akordionu pagrojo Deksnys. Buvo gražiai pasilinksminama, pašoka, padainuota. Dalyvavo 41 asmen. Šeimininkavo A. Babickienė ir Stase Kanopienė. J. P.

LAISVI PASISAKYMAI

Anglų žurnalistas aplanė vištų farmą. Ten pamatė, kad išsiritęs viščiukas, ligi jis užmušamas, nemato saulės šviesos ir savo kojukėmis neturi progos net žemę pasiekti. Po 60 dienų jis jau užauga ir tinkamas maistui. Jam tai atrodė labai žiauru. Tų viščių tragišką padėtį jis lygina su žmonių gyvenimu, kurie miestuose retai mato saulę ir didelę gyvenimo dalį praleidžia tarp keturių sienų.

Laikraštyje "Literaturnaja Gazieta" rusų žurnalistas kartoja anglo mintis ir, pridėjęs savo ideologi-

jos mielių, piktinasi vakarų pasauliu. Žiauri tai gyvenimo apraiška. Del jos daug filosofuojama, bet gyvenimas turi savo egzistencinę filosofiją. Ar teoretinė gėrio filosofija išstums buities filosofiją. Vegetarų vis daugiau atsiranda. Gal būt jie pramuš buities šaltus ledus. Nereikėtų žmogui nuolat plautis kraujuotas rankas.

Amerikoje apie 200 hipių nusipirko 1,014 akrų farmą. Šiandien, po 2 metų, ten jau yra apie 400 narių, kurie gyvena 7 pastatuose. Turi savo griežtą "konstituciją". Pagal ją negalima vartoti alkoholio, draudžiama valgyti mėsą. Turintieji lytinių santykių, skaitomi įsipareigojusiais. Nėščios mergaitės kaltininkas turi su ja tuoktis. Per 2 metus nebuvo nėščių. Kas tą bendruomenę sudaro? Devyni diplomuoti mokytojai, 50% visų narių baigę kolegijas (dalis su magistro laipsniu). Vienas turi daktarantą. Organizatorius Gaskin - buvęs profesorius. Augina daržoves, gamina melasą, kuris turi gerą pasisekimą San Francisko, New Yorko ir Philadelfijos miestuose. Yra parduotuvė ūkyje ir mokykla.

Šis faktas rodo, kad Amerikoje ne viskas tvarkoje, kad akademiškai išauklėti žmonės bodisi senomis gyvenimo normomis ir ieško naujesnių kelių. Jie mato daug netiesos, žiaurumo, išnaudojimo. Ar užkrės jis mases?

Paskutiniu metu vienas iš senatorių pasiūlė amnestiją visiems, kurie pabėgo nuo karinės prievolės ir kurie sėdi kalėjimuose dėl tos priežasties. Pirmųjų yra apie 70 000 Kanadoje ir kitur, o antrųjų apie 500. Atsirado bent vienas senatorius. Juk tas reiškinys yra 20 amžiaus gėda. Carol laikais žmonės bėgo į Ameriką, vengdami kariuomenės ir Sibiro tundra. Šiandien atvirkščiai: bėga iš Amerikos, vengdami karo.

Taip, vakarų pasaulyje ir pas mus daug kas negera. Senimas kenčia, jaunieji išeina kovon. Progressuojantis gyvenimas turi savo logiką. Jos nesupranta senieji. Ir dažnas iš jų mirs, bėgamojo gy-

Kanados berniukai greit sugrįš mokyklon.

venimo ritmo nesupratęs.

Vakaruose gyvenimas nėra vištėdė. Ir aukštuose mūruose, tarp keturių sienų žmonės gali dairytis ir į dangų, ir į savo dažnai sumurztą veidą, ir į kito žmogaus veiklą. Kritiškai ir be baimės. Kur "miežiai" skanesni, kur jų daugiau! Tuo tarpu rusų žurnalisto, taip kritiškai žiūrinčio į vakarus, plačioji tėvynė yra "vištėdė", iš kurios labai retas gali išbėgti. Jie mato savo vištėdės patalpas ir negali jos įkelti kitur.

Taigi, mieli žurnalistai, nusiimkite raudonai nudažytus akinius.

● APIE PALANGOS

PARKĄ D. Juknevičiūtė parašė nedidelę studiją, kuri išleista Vilniuje.

● MAIRONIO lituanistinė mokykla Brooklyne jau daugelį metų sėkmingai veikia. Savo veiklos dvidešimties antruosius metų ji baigė, turėdama 178 mokinius. Bet iki šio laiko būdama Williamsburgo sekcijoje, turėdavo sunkumų, nes daugumas lietuvių iš šios apylinkės išsikėlė. Todėl nuo šio rudens ji persikelia į tirščiau lietuvių apgyventą Richmond Hill.

● VLIKO artimiausias seimas turi įvykti Clevelande. Todėl jau dabar sudarytas komitetas šiam suvažiavimui parengti. Komitetą sudaro: - A. Augustinavičienė, J. Daugėla, A. Kasiulaitis, N. Kersnauskaitė, J. Malskis, dr. A. Pautienius, P. Razgaitis, J. Virbalis.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

5½% už depozitus
6% už šėrus (numatoma)
6% už taupymo s-tas
6¼% už 1 m. term. dep.
6½% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už asm. paskolas

8¼% už mortgičius

Kapitalas virš penkių milijonų dolerių

ASMENINES PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą - 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBE apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 - 5 v.p.p.
antradieniais	10 - 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 - 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 - 5 v.p.p.
penktadieniais	10 - 7 v.vak.
šeštadieniais	9 - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais "TALKA" uždaryta.

Mokame už:

depozitus	5%
šėrus ir sutaupas	6%
už vienu metų terminuotus indėlius	6½%
ir virš \$10.000 - 3 metams	7%
Duodame:	
asmenines paskolas iš	10%
nekiln. turto paskolas iš	8½%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas - virš \$3.400.000.

ŠOKA "SADUTĖ"

Toronto "GINTARO" tautinių šokių ansamblio dalyvės, kurios dalyvaus Kanados Lietuvių Dienoje Montrealyje.

SPORTAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LENGVOSIOS ATLETIKOS PIRMENYBĖS

1972 m. Š. Amerikos Lietuvių Vyrų, Moterų ir Jaunių A(16-18 m. imtinai) Lengvosios Atletikos Pirmenybės įvyks šeštadienį, rugsėjo 9 d. Cuyahoga Community College stadione, 2900 Community College Ave., Cleveland, Ohio. Pradžią 12:00 val.

ŠALFASS - gos Centro Valdybos pavedimu varžybas vykdys Clevelando LSK Žaibas. Pirmenybės vyks XXI-jų LSK Žaibo Tradicinių Kvietinių lengvosios atletikos rungtynių rėmuose, kur šalia aukščiau paminėtų klasių varžybos bus prarastos ir visoms jaunių ir mergaičių prieauglio klasėms: B (14-15 m.), C (12-13 m.) ir D (žemiau 12 m.).

Š. Amerikos lietuvių vyrų, moterų ir jaunių A

pirmenybėse turėję būti išvestos iš pabaltiečių pirmenybių š. m. liepos 29-30 d. Toronte, tačiau dėl palyginus neskaitlingo dalyvių skaičiaus to nebuvo padaryta.

MOTERŲ PROGRAMA:
100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 80 yd. kliūtinis, 1 toli, 1 aukštį, rutulys (4 kilo), diskas, ietis ir 4 x 100 m estafetė.

VYRŲ IR JAUNIŲ A PROGRAMA:

100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 1500 m, 110 m kliūtinis, 1 toli, 1 aukštį, trišuolis, rutulys (16 lb. vyrams, 12 lb. jauniams), diskas (college vyrams, high school jauniams), ietis ir 4 x 100 m estafetė.

Šis stadionas turi tartano bėgimams ir šuoliams ir tinka naudoti bet kokiame ore.

Registracija iki š. m. rugsėjo 5 d., šiuo adresu: Miss Vida Čyvaitė, 18301

LaSalle Rd., Cleveland, Ohio 44119.

Tel: (216)-486-3228.

Smulkios informacijos ir prieauglio klasių programa išsiuntinėjama visiems sporto klubams.

● **MONTREALIO** miesto taryba pagaliau sutiko pensininkams papiginti miesto transportu naudojimosi kainą. Nusistatyta sumažinti važiavimą iki 20 centų. Bet vyrauja tokia nuomonė, kad šis nupigimas yra dar menkas. Pensininkams, ypač tiems, kurie gauna visai mažas pensijas, ir ši kaina tebėra perbrangi. Organizacijų atstovai, pabrėžia, kad ši nupiginimą miestas turėjo padaryti daug anksčiau, bet iš esmės jis per mažas.

UOGOS IR OBUOLIAI
Zarasų rajono kooperatyvų sąjungos kontora, kaip "Tiesoje" rašoma, kasdien superka po 300-400 kilogramų aviečių, serbentų, vyšnių.

NIDOS GEGUŽINĖ

Montrealio Lietuvių Žvejotojų-Medžiotojų Nidos Klubas suruošė gegužinę, rugpjūčio 13 dieną p.p. Skruobio vasarvietėje, esant gražiam orui puikiai pasisekė.

Buvo suvažiavę per 50 automobilių, jų tarpe daug gražaus jaunimo, kurie turėjo malonios progos pasidžiaugti gamtos, ir rengėjų paruošta įvairios programos dalykais. Jų malonumui veike laimės ratas. Prie kurio visa laiką būriavosi norėjusių išbandyti savo laimę.

Vyresnieji turėjo malonios progos paragauti skanios tikros lietuviškos goris. Veike puikus užkandžių stalas kuri sumaniai tvarkė M. Kasperavičienė, prie kurio buvo galima gauti keptos paukštienos ir prie jos įvairiais tinkamais priedais.

Visus atvykusius linkmino A. Račinsko ir jo kolegų-prancūzų gegužinei tinkamas orkestras. Šoko ne tik jaunimas bet ir senimas.

Prie gerai pavykusios gegužinės daug prisidėjo ne tik tai pasitaikęs gražus oras bet ir klubo nariai, savo dalyvavimu, nuoširdžia parama loterijai, kuria tvarkė A. Urbanavičienė ir Br. Kirstukas. P. Rzevuckas ir St. Po-causkas pavyzdinai tvarkė barą. K. Kiaušas, A. Žiukas su ponio organizavo laimės rato operaciją. M. Šiaučiulienė visus vaišino savo padaryta lietuvišką gira. A. Mylė vykdė atvažiavusių įžangos mokestį. Gegužinėje irgi talkininkavo O. Mylienė, A. Rzevuckienė, A. Ra-

činskas ir B. Kasperavičius.

Jiems visiems, ir tiems, kurie aukojofantus loterijai, klubo valdybos vardu priklauso nuoširdi padėka. J. Šiaučiulis.

LITUVOS foto menininkų paroda buvo surengta Leningrade, vėliau - Riazanėje ir Novosibirske. Dar šiais metais lietuvių menininkų parodos numatoma Tbilisi, Odesos ir Voronežo miestuose. (F)

VILNIAUS televizija pastatė Amerikos dramaturgo William Faroyan pjesę "Mano širdis kalnuose". Pagrindinius vaidmenis atliko: K. Kymantaitė, S. Jukna, V. Derkintis, A. Šurna, R. Karvelis ir kt. (F)

LATVIJOS diplomatas - atstovas Vašingtone dr. Arnold's Spekke mirė liepos 27 d. Spekke buvo parašęs eilę mokslo knygų ir mirė 85 m. amžiaus. Velionis Latvijos diplomatinėje tarnyboje dirbo 16 metų (1954 - 70). (F)

● **BALYS DVARIONAS**, užsitarnavęs meno veikėjas, kompozitorius ir dirigentas, gautomis iš Lietuvos žiniomis sunkiai serga ir guli ligoninėje. Kokio pobūdžio jo negalavimas, neteko patirti.

● **KLAIPĖDOS KRAŠTE**, netoli paties miesto pastatyta kiaulydė, kurioje turės sutilpti pusantro tūkstančio kiaulių. Prie jos įrengta šakniavaisių saugykla, o taip pat kitokio kiaulių pašarui gaminti įrengimai. Visi šie pastatai užima net 10,000 kvadratinį metrų plotą.

Brigham Young universiteto mokslininkas James Jensen iškasė, iki šio laiko nežinomas, didžiausį dinosaurą, Colorado vakarinėje dalyje. Apskaičiuojama, kad šis gyvis gyveno žemėje prieš šimtą milijonų metų. Jis turėjo keturias kojas, maitinosi augalais, jo aukštis 50 pėdų, svėrė 50 tonų, jo ilgis 100 pėdų nuo nosies iki uodegos galo. Mokslininko manymu tai buvęs pats didžiausias gyvis, koks bet kada buvo žemės paviršiuje. Pavyko iškasti tik vieną jo blazdos kaulą.

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENA TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.
PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

BELLAZZI-LAMY INC.

(VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai, Izoliacija, Ten-Test.

Masonite, statybinis popieris, cementas,

B. P. išdirbiniai ir visa kt.

7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LASALLE

TEL. 366-7281

• Atliekami mechaniniai darbai

• Išorės taisymas ir dažymas

• Dunlop padangos ir baterijos

(Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Universal Cleaners & Tailors

B. KIRSTUKAS

239 FOURTH AVENUE

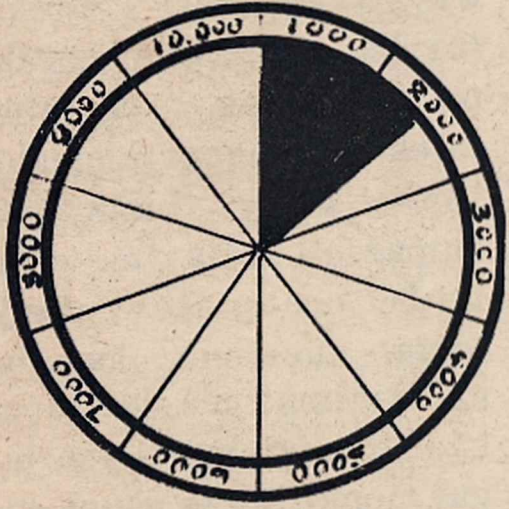
(at Wellington St.)

Tel. 769-2941

Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakymus, vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

montreal

N L AKCIJŲ VAJUS

Tęsiame sąrašą asmenų, kurie pirko NL bendrovės akcijų:

Malonu, kad Nepriklausomos Lietuvos laikraščio skaitytojai, gerai suprasdami šio laikraščio svarbą mūsų tautinei veiklai stiprint. Visuomet yra opūs jo reikalams ir visuomet parodo visuotiną ryžtą prisidėti prie jo išlaikymo.

Skelbiame naujų N. L. skaitytojų sąrašą kurie įsigijo N. L. akcijas-šerius, šio N. L. akcijų vajaus eigoje.

30. B. Paramskas	1.
31. J. Danys	3.
32. P. Lelis	1.
33. St. Jokubaitis	2.

PAGALBA NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI

NL išaugo pačių skaitytojų pageidavimu. NL daugiau negu kas kitas sujungia patriotus lietuvius bendram tautiniam darbui. Visi sluoksniai remia NL-vą. NL prenumeratoros vajaus sustiprinimui atsiųskit šį kuponą su pinigais ar čekiais nors vienam pusmečiui. Pakalbinkit užsisakyti NL-vą artimuosius, arba, pagaliau, padovanojkit geram bičiuliui nors pusmetinę NL prenutą.

Pinigus siųskit su šiuo kuponu:

Vardas pavardė

Adresas: / gatvė ir Nr./

City

Valst. - prov.

Pinigus siunčia: / pavardė ir adresas/

34. J. Vaitkutis	1.
35. M. Rutkauskas	5.
- viso 13 akcijų.

Nuo šio N. L. Akcijų vajaus pradžios viso jau yra išplatinta 123 akcijos 1230 dol. sumoje.

Numatyta sukelti 10,000 dol. sumą. Visiems, kurie įsigijo naujas, arba papildė jau turimas akcijas, priklauso nuoširdi padėka, už mūsų tautos žmonių vienijančios spaudos remimą.

Tygiai maloniai prašomi ir kiti NL skaitytojai įsigyti NL akcijas.

Akcijos kaina tik 10.00 dol. vienam asmeniui, jų galima įsigyti iki 50.

J. Šiaučiulis,
vajaus vedėjas.

• Mirė Petras Bagušis ir Stasys Ambrose.

• Jūlija ir Petras Žukauska buvo išvykę į JAV-bes. Apvažinėjo daugelį miestų aplankydami gimines ir pažįstamus.

• M. ir J. Traneliai iš Delhi, Ont., ten turimo hotelio savininkai, lankėsi anksčiau gyventoje LaSallėje.

• Lilija Bulotienė su šeima yra išvykę į Floridą.

• Ona Bučinskienė iš Kauno, Genovaitės Rutkauskienės mamytė, yra atvykusi pas M. ir G. Rutkauskus Beaconsfield.

• A. Balčiūnas iš LaSalle, darbovietės-Bell Canada perkeltas į Belleville, Ont.

Persikėlė ir visa jo šeima. Jo žmonos Janės tėvai G. ir E. Mačioniai ilgėsi prisilėgti atstumo atskirti nuo savo vaikų ir anūkų.

• Jonas Babrauskas su šeima buvo išvykę į Angliją.

• ELŽBIETA

KARDELIENĖ vasaros atostogas praleidusi Kennebunk Porte, prieš grįždama į Montrealį dalyvavo ten vykusiame koncerte. Su choru ji sudainavo savo mėgiamą Č. Sasnausko kūrinį "Karvelėli mėlynasis" Be E. Kardelienės šiame koncerte dalyvavo žymios meno pajėgos pianistas Vytautas Vasyliūnas, smuikininkas Izidorius Vasyliūnas, K. Kučiauskienė, A. Pilienė, R. Rajeckienė, B. Stravinskienė, E. Vasyliūnienė, I. Žilinskienė, A. Gailiūnienė, M. Murauskienė, D. Rogers, A. Ustjanauskienė, I. Ku-

Britanijos, LONDONO JAUNIMO GRUPĖ "GRANDIS", kooperuojant lietuviškai radijo pusvalandžio programai Montrealyje, pristato lietuviškus filmus:

- V. SVIRSKIS (cinemaskopinės gamybos)
- ČIUTYTA RŪTA (Kupiškėnų vestuvės - cinemaskopinės gamybos).
- VILNIUS.

Filmai bus rodomi Aušros Vartų parapijos salėje, penktadienį, rugpiūčio 25 d. 8 val. vakaro, šeštadienį, rugpiūčio 26 d. 3 val. p.p. ir 7 val. vakaro.

Filmus apibudins dr. H. Nagys.
Auka \$ 1,75.

čiauskas, V. Murauskas, J. Buivys, J. Bruožis.

NL PARENGIMAI:

Paskutinė gegužinė-išvyka bus rugsėjo 17 d. pas Genovaitę ir Joną Petrušius, Brome, P. Q. kaip ir praėjusiais metais. Rudens parengimas bus Aušros Vartų parapijos salėje lapkričio 25 d.

PRANAS BALTUONIS turėjo gero pasisekimo, dalyvaudamas garsiaame Amerikos kurorte Ocean City. Kaip tik tuo metu Ocean City vyko menofestivalis, kuriame dalyvavo meno veikėjai iš viso pasaulio. Viso šiame festivalyje dalyvavo 130 menininkų. Netik iš visos Amerikos, bet ir iš kitų pasaulio kraštų menininkai išstatė savo kūrinius. Nemaža dalyvių buvo iš Europos, Italijos, Luksenburgo ir pan. Prano Baltuonio originalės skulptūros traukė publiko dėmesį. Padarė vyko atvirame ore prie pat Atlanto okeano.

• VYTAUTAS VALKA iš Montrealio mūsų laikraščio puslapiuose buvo prieš kiek laiko per klaidą paminėtas remėjų tarpe.

• MONTREALIO Aušros Vartų parapijoje, kaip teko patirti netrukus turįvykti stambūs pasikeitimai. Kalbama, kad klebonas kun. L. Zaremba po kiek laiko apleis savo postą. Galimi ir kitoki pasikeitimai.

• ANICETAS ŠIMUTIS, Lietuvos generalinis konsulas New Yorke buvo pakviestas kalbėti radio stotyje WBUR mūsų tautos reikalais.

• KAUNO-VILNIAUS autostrada Rusijoje laikoma vienu moderniausiai įrengtų kelių. Ten yra 100 kilometrų nuotolyje 18 viadukų ir 14 transporto išskirstymo žiedų.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Agentūrą veikia nuo 1945 m.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.

Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas 5.0%
Taupomasis s-tas 6.0%
Term. ind. 1 metams 6.5%
Term. ind. 2 metams 7.0%
Term. ind. 3 metams 7.5%

DUODA PASKOLAS:

Asmenines 8.5%
Nekiln. turto 8.5%
Čekių kredito 9.0%

Investacijos nuo 9% iki 12%
Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas, už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.